

کافیاں شاہ حسین

Page 1 (Kafi 1-2)

۱

تبا مسیکر حال دا محرم تُوں !
اندر تُوں ہیں، باہر تُوں ہیں، رُوم رُوم وِچ تُوں
تُوں ہیں تانا، تُوں ہیں بانا، سُبھ کُجھ میرا تُوں
کے حسین فقیر نماں میں ناہیں سب تُوں

محرم : واقعہ۔
رُوم رُوم : روئے۔ تُوں تُوں

۲

چرخہ میرا رنگ لال
جے اوڈ چرخہ، تے وڈ منے
سائیں کارن، لون رُتے
ہُن کہہ گیا باراں اپنے
روئے وِچ بایا حال
بجے آئیاں، سیس گندارن
کائی نہ آیا حال وِندارن
وِچھے کھاہد گوہڑا واڑا
میں کیہہ پھیریا دیہڑے دانی
جے وڈ چرخہ تے وڈ کچھی
کے حسین فقیر سائیں دا
بھو لڑ دا ویسٹا پار
سبھ پئیاں میرے خیال
ماپیاں میرے سر تے رکھی
ہم دم نال سنبھال

رنگڑا : رنگڑا
اوڈ : جتنا
لوٹن رُتے : سیکھیں روتی ہیں۔
سائیں : مالک۔ رب۔
دُنجا یا : برہادکيا۔
سيس گندائن : چوٹی کرانے۔ سر کے
بال درست کرانے۔
وچھے کھا ہا : گائے کے بچے نے کھایا۔
ویٹرا : صحن۔ ہمسائے۔
پھیڑیا : بھارا۔

اگلا صفحہ

شاہ حسین دا مرحلا صفحہ

پچھلا صفحہ

[BACK TO](#) [HOME PAGE](#)

کافیاں شاہ حسین

Page 2 (Kafi 3-4)

۳

فی اسیں آؤ کھڑا ہاں لڈی
نوں تار ڈور گڈی دی، اسیں لے کر ہاں اڈی
ساجن دے ہتھ ڈور اساڈی، میں ساجن دی گڈی
اس ویلے نوں کچھو تاسیں، جد جائے پس وچ کھڈی
کے حسین فقیر سائیں دا، بھہ دنیسا جاندی بڈی

لڈی : ایک پنجابی لڑکھ۔
نوں تار : نونواس۔
گڈی : پٹنگ۔
ساجن : محبوب۔
کچھو تاسیں : پھنسانے گی۔
کھڈی : گرٹھا جس میں بولا ہوا تانی پینے وقت
پاؤں اس گڑھے میں رکھتا ہے۔ مراد قبر۔
بڈی : ڈوب رہی ہے۔

۴

دل درداں کیتی پوری فی، دل درداں کیتی پوری
لکھ کروڑ جہناں دے جڑیا، سو بھی جھوری جھوری
بھٹھ پئی تیری چٹی چادر، چنگی فقیراں دی بھوری
سادھ سنگت دے اوہلے رہندے، بدھ تہناں دی سوری
کے حسین فقیر سائیں دا، خلقت گئی اڈھوری

جُڑیا : جمع کر لیا۔
جھوڑی : پریشان ہوئی۔
بھٹھ : تنور۔ آگ کا الو۔
جھوڑی : لٹی۔ کبل۔

انکلا صفحہ

شاہ حسین دا مرحلا صفحہ

چھپلا صفحہ

[BACK TO](#) [HOME PAGE](#)

کافیاں شاہ حسین

Page 3 (Kafi 5-6)

۵

میرے صاحب! میں تیری ہو گئی آں
 منوں نہ وسائیں تُوں منوں میرے صاحب! ہر گلوں میں ٹپکی آں
 اوگنہاری نوں کو گُن ناہیں، بخش کرے تاں میں ٹھپٹی آں
 جیوں بھاوے تیںوں راکھ پیاریا دامن تیرے میں لگی آں
 جے توں نظر مہر دی بھالیں، چڑھ چو بارے میں سستی آں
 کہے حسین فقیر سائیں دا، در تیرے دی کُتی آں

ہو گئی آں : غم ہو گئی ہوں۔
 منوں : دلوں۔
 مگلوں : بات میں۔
 اوگنہاری : گنہگار۔
 گُن : خرابی۔ اچھائی۔
 ٹھپٹی : آزادی۔ رہائی۔
 بھاوے : پسند آئے۔
 راکھ : رکھ۔
 لگی : چپٹی
 مہر : رحمت۔ محبت

۶

جاگ نہ لدھی آ، سن جند ہبھو وہانی رات
 اس دم دا کیہد بھروا سارن سرائیں رات
 وچھڑے تن من بوہڑ نہ میلہ جیوں ترور ٹٹے پات
 کہے حسین فقیر سائیں دا، ہوئے گئی پر بھات

جاگ : اتر کرنے والی تھوڑی چیز 'جو دوسری
چیز کو اپنے جیسا بنالے۔ جیسے دودھ
میں تھوڑا سا دہی ملا دینے سے وہ بھی
دہی بن جاتا ہے۔

لدھی : لی۔

چند : جان۔

ہتھو : ہو کے سسکیاں۔

وہائی : گزارنی۔

بھروسا : بھروسہ۔

رہن : رہنا۔ مراد دنیا۔

سرائیں رات : جیسے سرائے میں رات

بسر کرنا۔

بوہڑ : دوبارہ۔ پھر۔

تروہ : درخت۔

پات : پتے۔

پریجات : صبح۔ سویر۔

انگلا صفحہ

شاہ حسین دا مڈھلا صفحہ

پچھلا صفحہ

[BACK TO](#) [HOME PAGE](#)

کافیاں شاہ حسین

Page 4 (Kafi 7-8)

۷

ویلا سمرن دانی، اٹھی رام دھیائے
ہتھ ملے لکچھوتاسی، جد ویسی آ وقت وہائے
اس ترے توں بھر گئیاں توں بھی اپنی وارنگھائے
اکناں بھریا، اک بھر گئیاں اک گھرے اک رہے
کھے حسین فقیر سائیں دا، آتن بھپیرا پائے

سمرن : عبادت۔
رام دھیائے : اللہ کا نام لیں۔
وہائے : گزر گیا۔
وار : باری۔

۸

سائیں جیہناں ڈرے دل، تیہناں نوں غم کیندا وے لوکا
سولے بھلیاں جو رب دل آئیاں جیہناں نوں عشق چروکا وے لوکا
عشق دی سرکھاری چائیاں، در در دینی آں ہوکا وے لوکا
کھے حسین فقیر سائیں دا، لدھا، ہی پریم بھروکا وے لوکا
سائیں جیہناں ڈرے دل، تیہناں نوں غم کیندا وے لوکا
ہو میں واری غم کیندا وے لوکا

وَل : طرنت ساتھ
کیندا : کس کد
لوکا : اسے لوگرا
بھلیاں : اچھی
چروکا : پڑانا
کھاری : ٹوکرا
ہوکا : درد بھری آواز
پریم بھروکا : محبت کا طاقچہ

انگلا سفر

شاہ حسین دا نرھلا سفر

چھپلا سفر

[BACK TO](#) [HOME PAGE](#)

کافیاں شاہ حسین

Page 5 (Kafi 9-10)

۹

اک تینوں سُننا تھیں، گلیاں بابل والیاں دو
اُدگے بھور پھلاں دے کولوں، سَن پتران سَن ڈالیاں
چِت تن لگے، سوای تن جانے، ہو رگلاں کرن سکھالیاں
رہ مے قاضی، دل نہیوں راضی، گلاں ہوئیاں نا ہو دن والیاں

سُننا تھیں، خوب منوم ہوں گی۔
بھور : بھورے۔
سَن : سمیت۔
چِت : جس
سکھالیاں : آسان۔
رہ مے : پرے ہٹ۔
سوای : وہی
لکھے : حساب۔

Chet Wal Mera Mitar Piyara - G. Hussain Baksh

Listen to these lyrics in Real Audio

جست ول مینڈا مہتر پیارا، اوتھے ونج آکھیں میری عابری دو
 جوگن ہواں، دھوواں پاواں تیسے کارن میں مہاواں تیں ملیاں
 میری تازگی دو

راتیں درد وہیں درماندی، مرن اسڈا واجبی دو
 لٹاں کھول گئے وچ پائیاں، میں سیراگن آودی دو
 جنگل بیلے پھراں ڈھونڈیندی، کوک نہ سکاں ماری لاج دی دو
 کہے حسین فقیر سائیں دا، راتیں دھیں میں جاگدی دو

مہتر : پیارا۔ محبوب۔ دوست۔

ونج : جا کے۔

میٹدی : میری۔

دہیں : دن کو۔

درماندی : پریشان۔

لٹاں : سر کے بال۔

لاج : عزت۔

دھیں : دن

اگلا صفحہ

شاہ حسین دا مڑھلا صفحہ

پچھلا صفحہ

[BACK TO](#) [HOME PAGE](#)

کافیاں شاہ حسین

Page 6 (Kafi 11-12)

۱۱

عاشق ہوویں تاں عشق کماویں
راہ عشق داسوئی دانکا دھاگا ہوویں نال جاویں
باہر پاک اندر آلودہ، کیا توں شیخ کہویں
کے حسین جے فارغ تھیویں تاں خاص مراتبہ پاویں

نکا : سوئی ہیں دھاگہ پروئے کا سوانح
نال : ساتھ
تھیویں : ہو جائیں
مراتبہ : مرتبہ، عزت۔

۱۲

آخردام کجھ دے اڑیا !
ساری عمر و نجائی آ اینویں باقی رہیا نہ کجھ دے اڑیا
درتے آئے لتھو و پاری، جے تھوں لیتی اوست اُدھاری
جاں تر تھیندا ہی گڑ دے اڑیا
کے حسین فقیر سائیں دا، لکھ کلکھ نہ لکھ دے اڑیا

کجھ : معلوم کر۔
وپاری : چوپاری۔
وست : سودا۔ چیز۔
جاں تر تھیندا : جہاں تک ہو سکے۔
لکھ کلکھ : عزت۔ بے عزتی۔
کجھ : تلاش کر۔

[BACK TO](#) [HOME PAGE](#)

کافیاں شاہ حسین

Page 7 (Kafi 13-14)

۱۳

بجن دے ہتھ بانہہ اساوی، کیونکر آکھاں چھڈ وے اڑیا
رات اندھیری، بدل کنیاں باجھ وکیلاں شکل بنیاں
ڈاٹے کیٹا سڈ وے اڑیا
عشق محبت سوای جان پئی چہناں دے ہڈ وے اڑیا
کھٹن کھوہری چہنا ریت نہ گڈ وے اڑیا
نت بھرناں چھٹیاں اک دن جاسیں چھڈ وے اڑیا
کے حسین فقیر نما نا نین سیناں نال گڈ وے اڑیا

سڈ : بلاوا۔
سوای : دی۔
پئی چہناں دے ہڈ : جن کے اوپر
گزی ہے۔
کھٹن : چال کریں۔
چھٹیاں : ولا گھاں۔ چلا گئیں۔

۱۴

گاہک ویندا ای کجھ وٹ لے
آیا گاہک مول نہ موڑیں، ٹکا پنجا ہا گھٹ لے
پیو کٹے دن چار دہاڑے، ہر دل جھاتی گھٹ لے
بال دے گھر داچ وھونی، دڑ بڑ پونی کت لے
ھوڑاں نال اُدھا کریندی، ساتھوں بھی کجھ ہتھ لے
کے حسین فقیر نما نا ایہہ شاہاں دی مت لے

دیندا : جادہا ہے۔
وٹ : رقم لے لے کما لے
پوگرٹے : باپ کے گھر۔
ہر : رب۔ خدا۔
داج : بیہوش۔
وہونی : بغیر۔
مت : نصیحت۔

اگلا صفحہ

شاہ حسین دا نرحلا صفحہ

پچھلا صفحہ

[BACK TO](#) [HOME PAGE](#)

کافیاں شاہ حسین

Page 8 (Kafi 15-16)

۱۵

کدی سمجھ نہاناں، گھر کتھے ای، سمجھ نہاناں
آپ کمینہ، تیری عقل کمینی، کون کہے توں دانا
ایہ نہیں راہیں ڈٹھڑے جاندے میر، ملک، سلطان
آپے مارے تے آپے جیوالے، بوز راہیل بہانا
کہے حسین فقیر سائیں دا، بن مصلحت اٹھ جانا

نلاناں: اچن آرمی۔
کتھے ای: کہاں ہے؟
ایہیں: انھی۔
ڈٹھڑے: دیکھے گئے۔
اٹھ جانا: چلے جانا۔ مرجانا۔

۱۶

سائیں میں واری آں وو واری آں دو وار، ڈاری آں دو
چپ کراں تاں دیون طعنے، جاں بولاں تاں ماری آں
اکاں کھتی نوں ترساویں، اک ونڈ ونڈ دینے فی ساریاں
اکاں ڈھول کلاوے فی ستیو، اک گنتاں دے باجھ بچاریاں
اوگن ہاری نوں کوگن ناہیں، نت اٹھ کردی زاریاں
کہے حسین فقیر سائیں دا، فضل کرے تاں میں تاری آں

کھتی : روٹی کا چوتھائی حصہ۔
ڈھول : محبوب۔ خاوند۔
کلاوسے : بغل میں۔
گڈناں : خاوندوں
ساری آل : پارہ جادوں۔ کامیاب ہوجاؤں

اگلا صفحہ

شاہ حسین دا مڈھلا صفحہ

پچھلا صفحہ

[BACK TO](#) [HOME PAGE](#)

کافیاں شاہ حسین

Page 9 (Kafi 17-18)

۱۷

فی سیتو! مینوں ڈھول ملے تال جا پے
برہوں بلائے گھتی تن اندر، میں آپے ہوئی آپے
بال پن میں کھید گویا، جو بن مان بی آپے
شوہ راون دی ریت نہ جانی، اس سنجے زتا پے
عشق وچھوڑے دی بالی ڈھانڈی، ہر دم مینوں تا پے
کس کہیں ناں داد نہ وتی اس سنجے تر نا پے
سکن دُور نہ تھیوے دل توں، وکھین نوں من تا پے
کسے حسین سہاگن سوامی، جاں شوہ آپ سنبھا پے

برہوں : چلائی۔

گھتی : داہل کرلی۔

آپے ہوئی آپے : اپنا آپ پہچانا۔

بال پن : بچپن۔

شوہ راون دی ریت : خاندان کو سنائے کا طریقہ۔

جو بن مان : سُن۔ خواہی ہوئی۔ غور و کبیر۔

سنجے زتا پے : بے فیض جوانی۔

دچھوڑے : ہجر۔ فراق۔

ڈھانڈی : آگ۔ الاؤ۔

کس : کسی نے۔

سکن : دکھ۔ خواہش۔

وکھین نوں : دیکھنے کو۔

من : دل۔

تا پے : تپے۔

سہاگن : شوہر والی۔

سنبھا پے : پہچان لے۔ قبول کر لے۔

مینڈے دل تینڈے نال لگی
 توڑی نہیں ٹنڈی، چھوڑی نہیں چھنڈی، قلم ربانی وگی
 سائیں دے خزانے کھلے، اساں بھی جھوڑی اڈی
 کچرک بالیں میں عقل دا دیوا، برہوں اندھیرڑی وگی
 کوئی مِیری، کوئی دولی، شاہ حسین پھنڈی

قلم ربانی: خدا کا قلم خدا کا حکم جو اُس نے
 لکھ رکھا ہے۔
 جھوڑی: چھوٹا دامن۔
 اڈی: پھیلانی۔
 کچرک: کب تک۔
 بالیں: جلائیں۔
 اندھیرڑی: اندھی تیز بہاؤ۔
 وگی: چلی۔
 مِیری: سب سے اچھے۔
 دولی: دوسرے نمبر پر۔
 پھنڈی: سب سے آخر میں رہ جانے والا۔

انگلا سٹھ

شاہ حسین دا نڈھلا سٹھ

پچھلا سٹھ

کافیاں شاہ حسین

Page 10 (Kafi 19-20)

۱۹

نی سیتو! اسیں نیناں دے آکھے لگے
جیہناں پاک نگاہاں ہونیاں سے کہیں نہیں جانے ٹھگے
کالے پٹ نہ چڑھے سفیدی، کاگ نہ تھینے بگے
شاہ حسین شہادت پائیں، جو مرن متران دے اگے

نیناں : آنکھیں۔
آکھے : کئے۔
پٹ : کپڑے۔
کاگ : کتے
بگے : سفید
متران : محبوباں

۲۰

بجنا! اسیں موریوں لنگھ پیاسے
بھلا ہویا گڑکھیاں کھاہا، اسیں بھن بھنا توں چھٹیا سے
دھنڈ پرائی گتیاں لگی، اسیں سروور نہیں دھوتیا سے
کے حسین فقیر سائیں دا، اسیں ٹپن ٹپ نکلیا سے

سجنا : اے محبوب!
لگھ : گزر کر۔
کھاہا : کھالیا۔
چٹھیا سے : آزاد ہوئے۔
ڈھنڈپانی : پرانی آگ۔
سرور : تالاب۔
ٹپن : وہ جگہ جہاں سے پھلانگ مار کر
گزرنا پڑے۔
ٹپ : پھلانگ مار کر۔

انگلا صفحہ

شاہ حسین دا مڈھلا صفحہ

پچھلا صفحہ

[BACK TO](#) [HOME PAGE](#)

کافیاں شاہ حسین

Page 11 (Kafi 21-22)

(۲۱)

پیارے لال! کیا بھروسہ دارم دا
اڈیا بھور، تھیا پردیسی، اگے راہ اگم دا
کوڑی دُنیسی، کوڑا پساں، جیوں موتی شبنم دا
جینناں میرا شوہ رچھایا، تینناں نوں بھوجم دا
کے حسین فقیر سائیں دا چھوڑ سریر بھیم دا

بھور: بھونزا۔
تھیا: ہو گیا۔
اگم: غیب
کوڑی: جھوٹی۔
پساں: رہنا۔ دنیاوی زندگی۔
رچھایا: خوش کیا۔
بھور: ڈر۔ خوف۔
بچم: کھلموت۔ عزائیں۔
سریر: جسم۔

دُنیا توں مرجانا، وت نہ آؤنا

جو کجھ کسیتا بُرا بھلا، وو کیتا اپنا پاؤنا
 آدمیوں پھر مُردہ کیتا، مَتر پیا ریاں تیرا چولا سیتا
 گور ازل پچاؤنا
 چار دیہاٹے کوئل واسا گیا جاناں کت ڈھلسی وو پاسا
 بالک من پرچاؤنا
 چوں جنیاں، مل جھولم جھولی کندھے اٹھا لیتا ڈنڈا ڈولی
 جنگل جائے وساؤنا
 کسے حسین فقیر رہنا ، کوڑا کوڑا کردا ای مانا
 خاکو وچ سماؤنا

وَت : بھڑ

مَتر پیا ریاں : دوست احباب۔ عزیز واقارب۔

چولا سیتا : کفن کیا۔

چار دیہاٹے : چار دن۔ دنیا۔

کت : کب۔ کس وقت۔

ڈھلسی پاسا : کروٹ دلائے گا۔

بالک من : بچوں کی طرح مچھلنے والا من۔ دل۔

پرچاؤنا : نسی دنیا۔

ڈنڈا ڈولی : پنجاب کے بچوں کا ایک کھیل

جس میں ایک بچے کے ہاتھ پاؤں بانڈ

کر اور کڑی ڈال کر کندھوں پر اٹھا

لیتے ہیں۔ مراد ہے جنازہ۔

وساؤنا : آباد کرنا۔ یعنی قبریں ڈال دینا۔

کوڑا کوڑا : انتہائی جھوٹ۔

مانا : غور۔ بحکمیر۔ اکڑ۔

انگلا سٹھ

شاہ حسین دا مڈھلا سٹھ

پچھلا سٹھ

[BACK TO](#) [HOME PAGE](#)

کافیاں شاہ حسین

Page 12 (Kafi 23-24)

۲۳

واری وو ویکھ نمانیاں دا حال، کدیاں دی وو مہر لپی
راتیں درد، دینہیں درماندی، برہوں بھچھاڑ شینہ
رو روئیں مہرینی آن، چولا جیوں ساوندڑا مینہ
گل وچ پتو مینڈا دست پیراں تے، کدی تاں اساڈڑا تھی
سر صدقے مت بانی کیتی، گھول گھماؤندی آن جی
کھے حسین فقیر سائیں دا، ہو رہو وسہ نہیں کہیں دا
آن ملا دو پنی

واری : قرآن۔
نمانیاں : مسکینوں کا۔
مہر لپی : تجھے ترس آئے۔
دینہیں : دن کے وقت۔
درماندی : تھکی ہاری۔
بھچھاڑ : گرتا ہے۔ دہاڑتا ہے۔
شینہ : شیر۔
چولا : گڑا۔ پاس۔
ساوندڑا : ساون کا مینہ۔
پتو : کپڑا۔ دامن۔
مینڈا : میرا۔
اساڈڑا : ہمارا۔
تھی : ہو۔
پنی : محبوب۔ مراد رب۔

من وارنے توں پر جاؤندا
 گھول گھمائی، صدقے کیتی، سانوں جے کوئی ملے دو گراؤں دا
 جے گھٹ آئے، دیا میرا پیارا اوتھے دو جاسم داؤندا
 بھجک ڈھونڈ بہتیرا، مینوں تدھ بن ہو رہی بھج داؤندا
 شاہ حسین پیادر تیرے سائیں، طالب تینڈے ناؤں دا

من : دل۔
 وارنے : قربان کرنے کو۔
 گراؤں : اپنے گناہوں کا۔ ساتھی۔
 جے گھٹ : جس کے دل میں۔
 بھاؤندا : پسند آتا۔
 تینڈے : تیرے۔
 ناؤں : نام۔

اگلا صفحہ

شاہ حسین دا دھلا صفحہ

پچھلا صفحہ

[BACK TO](#) [HOME PAGE](#)

کافیاں شاہ حسین

Page 13 (Kafi 25-26)

۲۵

رہیے دو! نال سخن دے رہیے دو
لکھ لکھ بدیاں، تے سوتانے، بھوسرتے سیہے دو
توڑے سرو بجے دھڑنالوں، تال بھی حال نہ کیہے دو
سخن جہناں دا ہووے دارو، حال اُتھائیں کیہے دو
چندن رُکھ لگا دج دیہڑے، زور دھگانے کھیہے دو
کھے حسین فقیر سائیں دا، جیوندیاں مَر رہیے دو

تالے : طے۔ ہنہ۔
سیہے : برداشت کیجیے۔
توڑے : جب تک۔
و بجے : چلا جائے۔
دھڑ : جسم۔
سخن : بات۔
جہناں : جن کا۔
دارو : علاج۔
اُتھائیں : اسی جگہ۔
رُکھ : درخت۔
زور دھگانے : بلاوجہ۔
کھیہے : گرھیے۔

ایویں گئی وہائے، کوئی دم یاد نہ کیتا
 رہی دنائے تنائے، کوئی گز پاڑ نہ لیتا
 کورا گئی ہمنڈائے، کوئی رنگدار نہ لیتا
 بھریا سر لیلائے، کوئی بک جھول نہ پیتا
 کہے حسین گدائے، چلدیاں وداع نہ کیتا

وہائے : گز گئی۔
 ایویں : یونہی
 دنائے تنائے : بنوائے
 کورا : سفید۔ جس پر کوئی رنگ نہ ہو۔
 بھریا : بھرا ہوا۔
 سر : تالاب۔
 لیلائے : لہراتے
 بک : چلو۔
 چلدیاں : رخصت ہوتے وقت۔

اگلا صفحہ

شاہ حسین دا بڑھلا صفحہ

پچھلا صفحہ

[BACK TO](#) [HOME PAGE](#)

کافیاں شاہ حسین

Page 14 (Kafi 27-28)

۲۷

کڑیئے جاندیئے نی، تیرا جو بن کوڑا
پھیر نہ ہو سی آ رنگلا چوڑا
وت نہ ہو سی آ اہل جوانی، ہس لے کھیڈ لے نال دل جانی
مونہ تے پوسی آ خاک دا دھوڑا
کہے حسین فقیر نمنا، تھیں رب ڈاڈھے دا بھانا
چلنا ای تاں بنھ لے موڑھا

کڑیئے : اے لڑکی!
جو بن : مٹن و خوب صورتی جوانی
کوڑا : جھوٹا.
دل جانی : محبوب۔
پوسی : پڑ جائے گا۔
ڈاڈھے : زبردست۔ زور آور یعنی خدا۔
بھانا : جو اس کی مرضی ہے۔

۲۸

کوئی دم مان لے رنگ رلیاں
دھن جو بن دا مان نہ کریئے، بہت سیانیاں چھلاں
جیہناں نال بال پن کھیڈیا، سے سناں اٹھ چلیاں
بابل آنگن چھڈ چھڈ گئیاں، ساہوڑے گھر چلیاں
ایہہ گلیاں تینوں سپنا تھیں، بابل والیاں گلیاں
کہے حسین فقیر سائیں دا کر لے گلّیں بھلیاں

مان لے : منالے۔
دھن : دولت۔
جو بن : حُسن۔ خوب صورتی۔
مان : غرور۔ بکتر۔
سیا نیاں : داؤا۔ عقلندہ۔
چھلیاں : دھوکا کھا گئی ہیں۔
سے : وہی۔
سِیاں : ساتھیں۔ سہیلیاں۔
بابل : باپ۔
آنگن : صحن۔ گھر۔
ساہوڑے گھر : سسرال کے ہاں
یعنی اگلی دنیا میں۔
سُپنا تھیں : خواب نظر آئیں گی۔
بھلیاں : اچھی نیک۔

اگلا صفحہ

شاہ حسین دا مڑھلا صفحہ

پچھلا صفحہ

[BACK TO](#) [HOME PAGE](#)

کافیاں شاہ حسین

Page 15 (Kafi 29-30)

(۲۹)

سالو سچ ہنڈالے نی! سالو سچ ہنڈالے نی!
سالو میرا قیمتی، کوئی دیکھیں آئیاں ترمیستیں گئیاں سب صلائے
سالو پایاٹنگنے، گوانڈھن آئی مگنے، دتا کہیں نہ جائے
سالو دھر کشمیر دا، کوئی آیا برفاں چیر دا، جانا کر کے راہے
سالو دھر گجرات دا، کوئی میں بھوپہلی رات دا، کتے ڈھنگ بہائے
سالو دھر ملتان دا، کوئی رب دلاں دیاں جاندا، سستی شوہ گل لائے
سالو میرا آل دا، کوئی محرم ناہی حال دا، کس پئے آکھاں جائے
سالو بھوچھن جوڑیا، کوئی تھیں رب دا لوڑیا، ہو رہ نہ کیتا جائے
بسھے سالو والیاں، کوئی اک برچھ دیاں ڈالیاں، تیرے تل نہ کائے
سالو دارنگ جاؤنا، کوئی پھیر نہ ایں جگ آؤنا، چلے گھم گھمائے
سالو میرا اُنیدا، کوئی شام بند را بن سنیدا، جانا بکھڑے راہے
کھے حسین گداہیا، کوئی رات جگنل دچ آئی، آرت ڈاڈھا بے پرواہے

ساٹو : عرصہ کا سُرخ دوپٹہ : لباس۔
 سچ : آرام : اطمینان۔
 ہینڈ اے : استعمال کر لے۔
 ترمیمیں : عورتیں : زنانیاں
 صلائے : تعریف کر کے۔
 گواڈھن : ہمالی۔
 بھو : ڈر : خوف۔
 کتے : کتنے۔
 ڈھنگ : طریقہ۔

کس پے اکھاں : کس سے کھوں؟
 بھوچھن : لباس۔
 تھسی : ہوگا۔
 لوڑیا : ضرورت۔
 پرچھ : درخت۔
 تل : برابر۔
 اُنیدا : بنا جاتا ہے۔
 شام : کرشن۔ مقصود محبوب۔
 بندرابن : دریائے جمناس کے کنارے وہ
 جگہ جس میں کرشن نہی سجاتے
 تھے اور ان کی شکار دودھا آجاتی
 تھی۔
 بکھرے : خراب۔ مشکلات سے بھرا ہوا۔

۳۰

توں آہوکت ولیٰ فی گڑیئے، آہوکت ولیٰ
 ساری عمر گنوائی آ اینویں چھچی نہ گھتی آ چھتی
 گلیاں وچ پھریں لشکیندی ایہہ گل نہیوں بھلی
 کھے حسین فقیر سائیں دا داج دھونی چلتی!

ڈالنی : بھلی ۔ سادہ لوح ۔
پچھلی : ایک ٹوکری جس میں سوت کات
کر رکھتے ہاتھ ہیں ۔
بھلی : انٹی ۔ سوت کا پچھا ۔
گھٹی : ڈالی ۔ رکھی ۔
لنگیندی : آوارہ ۔
نہیوں : نہیں ہے ۔
دارج : جینز
دھونی : بنیئر

اگلا صفحہ

شاہ حسین دا مڈھلا صفحہ

پچھلا صفحہ

[BACK TO](#) [HOME PAGE](#)

کافیاں شاہ حسین

Page 17 (Kafi 33-34)

(۳۳)

فی مائے سانوں کھیڈن دے، میراوت کھیڈن کون آسی
اک کیڑی بیادرس بھلیرا، تھر ہر کنبے، کوئی ایہہ جیہا میرا
شوہ گن ونا، بیاروپ چنگیرا، انگ لاسے کہ مول نہ لاسی
ایہہ جگ جھوٹا، دنیا فانی، اینویں گئی میری اہل جوانی
غفلت نال میری عمر وہانی، جو لکھیا سوای ہوسی
شاہ حسین فقیر رہانا، سو ہوسی جو رب دا بھانا
اوڑک ایتھوں اوتھے جانا، اس دیلے نوں پچھوتا سی

کون آسی : کون آئے گا۔
کیڑی : چوٹی۔ اونٹ۔
بیا : دوسرا۔
درس : سبق۔
بھلیرا : بھول جاسنے والا۔
تھر ہر : تھر تھر۔
شوہ : محبوب۔ مُرشد۔
گن ونا : خوبوں والا۔
چنگیرا : اچھا۔ خوب صورت۔
انگ لاسے : سینے سے لگائے۔
وہانی : گزر گئی۔
بھانا : خدا کی مرضی۔

اینویں گزری رات، کھیڈن نہ تھیا
 سبھے جاتی وڈی، نیانی فقیراں دی ذات
 کھیڈ گھنوں، کھڈائے گھنوں، تھی گئی پر بھات
 کھڑا پکارے پاتنی بیڑا کوات
 شاہ حسین دی عاجزی کاف کھاٹے وات

تھیا : ہوا۔
 جاتی : ذات۔
 نیانی : چھٹی۔ ادنیٰ۔
 کھیڈ گھنوں : کھیل لوں۔
 تھی گئی : ہو گئی۔
 پر بھات : صبح۔
 پاتنی : طارح۔
 کوات : بھنوریں۔
 کھاٹے وات : گھاڑے کی طرح۔

اگلا صفحہ

شاہ حسین دا مڈھلا صفحہ

پچھلا صفحہ

[BACK TO](#) [HOME PAGE](#)

کافیاں شاہ حسین

Page 18 (Kafi 35-36)

۳۵

تیہناں نوں غم کیا، سائیں جیہناں دے دل
سوہنی صورت دلسبر والی، رہی اکھیں وچ گل
اک پل سخن جدا نہ تھیوے بیٹھا اندر تل
کے حسین فقیر سائیں دا چلنا آج کہ کل

تیہناں : ان کو۔
جیہناں : جن کو۔
تھیوے : ہووے۔

۳۶

سمجھ نہاڑیے تیرا ویندا وقت وہاندا
ایہہ دنیا دوئے چار دیہاڑے دیکھیاں لد جاندا
دولت دنیا مال خزینه، سنگ نہ کوئی لے جاندا
مات پتا، بھائی، ست بنتا، نال نہ کوئی جاندا
کے حسین فقیر نماتا باقی نام سائیں دا

نہاڑیے : بیوقوف۔ نادان لڑکی۔
ویندا : گزر رہا ہے۔
وہاندا : گزرتا ہوا۔
لد جاندا : چلا جاتا ہے۔
ست بنتا : بیوی۔

اگلا صفحہ

شاہ حسین دا مڑھلا صفحہ

پچھلا صفحہ

[BACK TO](#) [HOME PAGE](#)

کافیاں شاہ حسین

Page 19 (Kafi 37-38)

۳۷

کے باغے دی مولیٰ سینا! توں کے باغے دی مولیٰ
باغاں دے وچ پھل عجائب، توں بھی اک گندھولی
اپنا آپ پچھانے ناہیں، اوراں دیکھ کیوں بھولی
عشقے دا دریاؤ کراہی، منصور قبولی سولی
شاہ حسین پیا در اُتے جو کرے پوسے قبولی

کے باغے دی مولیٰ: کس باغ کی مولیٰ
ہے؟ کیا حیثیت ہے؟
گندھولی: معمولی بوٹی۔
کراہی: گمراہ۔
منصور قبولی سولی: منصور نے اناہن کہہ
کر دار پر چڑھنا قبول کر لیا۔
پوسے قبولی: قبول ہو۔

۳۸

رتا میرے اوگن چپت نہ دھریں
اوگن ہادی نوں کو گن ناہیں، نوں نوں عیب بھری
جیوں بھاڑے، تیوں راکھ پیارا میں تیسے دوائے پڑی
کے حسین فقیر نماں عدلوں فضل کریں

اوگن: گناہ۔
جیوں بھاڑے: جس طرح تجھ کو پسند ہے۔
تیوں راکھ: اسی طرح رکھ۔
دوائے: دروازے۔ درپر۔

اڳلا صفحو

شاھ حسين دا مرحلا صفحو

چونڊيل صفحو

[BACK TO](#) [HOME PAGE](#)

کافیاں شاہ حسین

Page 21 (Kafi 41-42)

(۴۱)

کت گن گلیں گی شہ نوں پیاری
اندر تیرا کوڑا دست، گیوا ی مول نہ دتی او بہاری
کتن سکھ نی، ولے کڑیے، چڑھیا لوڑیں کھاری
تندٹی، اٹیرن بھنا، چرخے دی کرکاری
کے حسین فقیر سائیں دا، عملاں دے باجھ خواری

کت گن: بن نہیں ہے۔
کوڑا دست گیوا ی: کوڑا کرکٹ جی
ہو گیا ہے
اولے: اے نادان! اے بیوقوف!
کتن سکھ: کتنا سکھ۔
کاری: بندوبست۔

(۴۲)

گھم چر نہڑیا! تیری کتن والی جیوے، نلیاں وٹن والی جیوے
مڈھا ہولیوں شاہ حسینا، دندی جھیراں پیماں
اٹھ سویرے ڈھونڈن لگوں، سنجھ دیاں جوگیں
ہر دم نام سنبھال سائیں دا، تاں توں تھر تھریویں
چرخہ بولے سائیں سائیں، بائیر بولے توں
کے فقیر سائیں دا، میں ناہیں سمجھ توں

گھم : گھم
چرخیا : لے چرے
بھیراں : فرق : فاصلے
سجھ : شام
استھر : پکا : ثابت قدم
بائسٹر : چرنے کا وہ دھاکا جو نکلے میں
چلتا ہے۔

اگلا صفحہ

شاہ حسین دا مدحلا صفحہ

پچھلا صفحہ

[BACK TO](#) [HOME PAGE](#)

کافیاں شاہ حسین

Page 22 (Kafi 43-44)

(۴۳)

جاں جیویں تیاں ڈردار ہوو
باندر بازی کرے بزاری، سہل نہیں اوتھے لاون یاری
وو اڑک وچھیرا ناری، کڈھ نہ گردن سدھا ہو، دو
نینہیں سر تے ناؤں دھراون، بلدی آتش نول تھ پاون
آپیں کڈھن، تے کوک سناون، گل نہ تینوں بندی ہوو
در میدان محبت جاتی، سہل نہیں اوتھے پاون جھاتی
جیں تے برہوں دگا دے کاتی، مڈھ کیلجے دے اندر ڈھووو
اصلی عشق متراں دا ایہا، پہلے مار مکاؤن دیہا
سہل نہیں اوتھے لاون نہیہا بے لائی اوتاں کے نہ کو، دو
تو با جھوں سبھ جھوٹی بازی، کوڑی ذریا پھرے غمازی
نہوں حقیقت گھن مجازی، دوویں گلاں سٹ نہ ہو، دو
کھے حسین فقیر گدا، دم نہ مارے بے پردا ہی
سو جانیں جن آپے لائی، اوہ ویکھ جانجی آئے ہو، دو

جاں جیوں : جیت نک زندہ ہے
 اڑک : آخر
 کڈھ نہ گردن : گردن کو اونچا نہ کر۔
 غرور نہ کر۔
 غینہیں : محبت کرنے والے۔
 عاشق : دل لگانے والے۔
 ناؤں : نام۔
 بلدی : جلتی ہوئی۔
 کوک : بیخ۔
 جھاتی : نظر۔
 کاتی : تیز۔
 دیہا : جسم۔
 نیہا : دل۔
 کے نہ کہو : کسی سے مت کچھ کہو۔
 گھن : حاصل کر۔
 سوچائیں : وہی جانتے ہیں۔
 جانچی : برائی۔

(۴۶)

ڈیکھ نہ منڈے اوگن ڈاہوں تیرا نام ستاری دا
 توں سلطان بھو کچھ سردا مالم ہے تینوں حال جگر دا
 تیں کولوں کچھ ناہیں پردا پھول نہ عیب و چاری دا
 توں ہی عاقل توں ہی دانا تو ہی میرا کر خصمانہ
 جو کچھ دل میرے وچ گزرے توں محرم گل ساری دا
 توں ہیں دانا توں ہیں بھگتا سبھ کچھ دنیا مول نہ بھگدا
 توں دریاؤ مہر دا وہندا مانگن قرب بھکاری دا
 ایہو عرض حسین سناوے تیرا کیتا میں من بھاوے
 دکھ درد کچھ نیڑے نہ آوے ہمدوم شکر گزاری دا

ڈیکھ : دیکھ
اوگن : گناہ
ڈاہوں : شروع سے ہی
تساری : پردہ پوش
مالم : معلوم ہے
نصمانہ : حفاظت کرنے والا
جھکدا : ہچکچاتا
ویہندا : ہتھاپڑا

اگلا صفحہ

شاہ حسین دا بڑھلا صفحہ

پچھلا صفحہ

[BACK TO](#) [HOME PAGE](#)

کافیاں شاہ حسین

Page 23 (Kafi 45-46)

(۴۵)

جہاں دیکھو تہاں کپٹ ہے کہوں نہ پیوے حسین
دغا باز سنسار تے گوشہ پکڑ حسین
من چاہے محبوب کو تن چاہے سکھ چین
دوئے راجے کی سیدھ میں کیسے بنے حسین

کپٹ : دھوکا۔ فریب۔
کہوں : کہیں۔
سنسار : زمانہ۔
گوشہ پکڑ : کونے میں بیٹھ جا۔ الگ ہو جا۔
دوئے راجے : دونوں بادشاہوں۔
سیدھ میں : درمیان میں۔

(۴۶)

اتن میں کیوں آئی ساں، موری تند نہ پئی آکائے
آوندیاں اٹھ کھینڈن لگی، چرخ چھڑیا جائے!
کتن کارن گوہرے آندے کیا بلید اکھائے
ہورناں دیاں اڑی اٹیاں نمائی اڑی کپاہ
ہورناں کتیاں پنج ست پونیاں میں کیہ آکھاں لگی جائے
کھے حسین سچیاں ناریں، لین شوہ گل لائے

آکائے : اہمہی۔
گوہڑے : گونہوں کا ذخیرہ۔
بلید : یل۔ وان۔
سُتیاں : اچھے کام کرنے والیاں۔ سلیقہ شعار

اگلا صفحہ

شاہ حسین دا مڑھلا صفحہ

پچھلا صفحہ

[BACK TO](#) [HOME PAGE](#)

کافیاں شاہ حسین

Page 25 (Kafi 49-50)

(۴۹)

چارے پلو چوڑی نین روندی دے بھنے
کت نہ جاناں پونیاں، دوس دینی آں مئے
آون آون کہہ گیا مانہہ باراں پئے
اک ہنسیری کوٹھڑی دوجے متر وچھنے
کالے ہرنا چرگیوں شاہ حسین دے بنے
لکھن ہارا لکھ گیا کیہ ہوندا انے

چارے پلو : چاروں کونے۔
چوڑی : چارڑیاں۔
نین : آنکھیں۔
بھنے : بھیک گئے۔ انگ آؤ۔
دوس : الزام۔
مئے : چرنے کا ایک حصہ۔
مانہہ : مینے۔
پئے : گزر گئے۔
وچھنے : ہڈا ہو گئے۔
متر : دوست۔ محبوب۔
چرگیوں : کھاکے چلا گیا ہے۔
بنے : کھیت کے کنارے۔
لکھن ہارا : لکھنے والا۔ خدا۔
رٹے : روٹے ہوئے۔

تاریں ربا وے میں اوگن ہاری

بھسکھیاں گن وقتیاں میں اوگن ہاری
 مجھے صاحب دے پر بت ڈر دے دے میں کون و چاری
 جس گل نوں شوہ بھجیا ای دے سو میں بات و ساری
 دل مل سئیاں دا ج رنگیا پیاری میں رہی کواری
 کہے حسین سہیلیو عمللاں باہجہ خواری

تاریں : پارکروینا پہنچا دینا۔
 سکھیاں : سہیلیاں۔
 کن وقتیاں : خوبوں والیاں۔
 بچے : خوف۔ ڈر۔
 صاحب : ایک۔ خدا۔
 پر بت : پہاڑ
 میں کون و چاری : میری کیا حیثیت
 ہے؟
 و ساری : بھلا دی ہے۔
 باہجہ : بنیر
 خواری : ذلت۔
 کواری : بغیر شادی کے یعنی کوئی عمل نہ کیا۔

اگلا صفحہ

شاہ حسین دا مڑھلا صفحہ

پچھلا صفحہ

[BACK TO](#) [HOME PAGE](#)

کافیاں شاہ حسین

Page 26 (Kafi 51-52)

۵۱

جو بن گیا تاں گھولیا رہا ! تیری مہرنہ جاوے
ایسا سون من پرچاون، سیاں کھیڈن سانویں
نیں بھی ڈونگھی، تلا پُرانا مولا پار لنگھاوے
اکناں وٹیاں پونیاں، اک سوت اناوے
اک کنتاں باہجھ وچاریاں اکناں ڈھول کلاوے
کے حسین فقیر نماںا جھوٹے بندھے نی دے

گھولیا : ڈھان کیا۔
سانویں : ماہ سون کے کھیل، جوڑکیاں کھیلتی ہیں
نیں : ندی۔
ڈونگھی : گہری۔
تلا : پٹری۔
کنتاں : خیموں، ماگوں۔
ڈھول : محبوب۔
کلاوے : بنی میں۔

۵۲

تجھے گور بلاوے، گھر آوے
جو جاوے سو بہن نہ پائے، کیا میر، ملک امراوے
ہر دم نام سنبھال سائیں دا، ابیہ او سر ابیہ آوے
کے حسین فقیر نماںا آحسہ خاک سماوے

امراؤ : امیر دولت مند۔
اوسر : اسرا۔

انگلا سفٹ

شاہ حسین دا دھلا سفٹ

پچھلا سفٹ

[BACK TO](#) [HOME PAGE](#)

کافیاں شاہ حسین

Page 27 (Kafi 53-54)

۵۳

ایتھے رہنا ناہیں، کوئی ہات چلن دی کروو
وڈے اُچھے محل اساریو گورنمانی تیرا گھر ورو
جس دیہی دا توں مان کریناں ہیوں پرچھاویں ڈھروو
چھوڑ ترکھائی، پکڑ حلیمی، بھے صاحب تھیں ڈروو
کے حسین جیاتی لوریں، تاں مرن تھیں اگے مروو

محل : بڑے بڑے مکانات۔
اساریو : بنائے۔ تعمیر کیے۔
دیہی : جسم۔
پرچھاویں : سایہ۔
ترکھائی : تندی و تیزی۔
بھے صاحب : خدا کے خوف۔

۵۴

جگ میں جیون مٹھوڑا، کون کرے جنجال
کیندے گھوڑے ہستی، مندر کیندا ہے دھن مال
کہاں گئے ملا، کہاں گئے قاضی، کہاں گئے کلک ہزاراں
ایہ دنیا دن دوئے پیارے، ہر دم نام سال
کے حسین فقیر سائیں دا جھوٹا سبھ بیوپار

جنجال : مصیبت
کیندرے : بس کے
ہستی : ہاتھی
کلک : لکڑی - فوج
سہال : ذکر کر - ورد کر

اگلا صفحہ

شاہ حسین دا مہلا صفحہ

پچھلا صفحہ

[BACK TO](#) [HOME PAGE](#)

کافیاں شاہ حسین

Page 29 (Kafi 57-58)

۵۷

باجھوں سخن، مینوں ہو نہیں سچدا
تن تندو آہیں دے لنبو، سیچ چڑھیدا مینڈا تن من پچھدا
تن دیاں تن جانیں من دیاں جانیں محرمی ہوئے سودل دیاں سچدا
کھے حسین فقیر سائیں دا، لوک بنیلا کچ پچھدا

سمجھدا : اچھا لگنا۔

لنبو : شلے

پچھدا : جلتا۔

سچدا : بوجھتا ہے۔ معلوم کر لیتا ہے۔

لوک بنیلا : سخیل آدمی۔

پچھدا : شرمندہ ہوتا ہے۔

۵۸

عملاں دے اُپر ہوگ نبیرا، کیا صوفی کیا بھنگی
جو رب بھاوے سوای تھیں، سائی بات ہے چنگی
آپے ایک، نیک کہاوے، صاحب ہے بہر رنگی
کھے حسین سہاگن سائی، جو شوہ کے رنگ رنگی

ہوگ : ہوگا۔
نبیؐ : نبیؑ۔
صوفی : اللہ والا۔
بھنگی : منتر خاکروب۔ چوہڑا۔
سوامی تھپسی : دی ہوگا۔
سانی : سی۔
ایک انیک : وحدہ لاشریک۔
بہم : کئی۔
سہاگن : خاندانی۔
سانی : دی ہے۔

اگلا صفحہ

شاہ حسین دا مدحلا صفحہ

چھٹلا صفحہ

[BACK TO](#) [HOME PAGE](#)

کافیاں شاہ حسین

Page 30 (Kafi 59-60)

(۵۹)

دنیا طالب مطلب دی دوا سچ سن ووفقیرا
مطلب آوے مطلب جاوے، مطلب پوجے گور پیرا
مطلب پہنڈے، مطلب کھلاوے، مطلب پلاوے نیرا
کے حسین جن مطلب چھوڑیا، سو میرن سر میرا

دنیا طالب مطلب دی : دنیا غور من
مطلب : مطلب
گور پیرا : گورو اور پیر
نیرا : پانی
چھوڑیا : چھوڑ دیا
میرن : سردار

(۶۰)

کیڑے دیوں آئیوں نی کرے
تیں کیا کیا شرمچائیو کیوں؟
اپنا سوت، تیں آپ ونجایا، دوس جلاہے نوں لائیو کیوں؟
تیرے اگے اگے چرنہ پچھے پچھے پیرا، کتنی میں حال بھلیرے کیوں؟
چھڑیاں پنچ، پائے پروٹے، جائے بزار کھنڈو ویں کیوں؟
نال صرافاں جھیر اتیرا، لیکھا دیندی توں روویں کیوں؟
سیاں نال کھڈیندیے کرے، شوہ منوں بھلائیو کیوں؟
راہاں دے وچ اوکھی ہوئیں، اتنا بھارا ٹھائیو کیوں؟
کے حسین فقیر نماتا، مرنا چت نہ آئیو کیوں؟

کیہڑے : کس۔
تیں : تُوئے۔
کیہاکیہا : کیساکیسا۔
دُنجایا : ضائع کیا۔
دوس : الزام۔
بھلیرے : بھول گئی۔
چھڑیاں : حقیر روپے۔
پروٹے : گتھلی۔ تھیلی۔
بھڑا : جھڑا۔
نیکھا : حباب۔
اوکھی : مُشکل۔
بھار : بوجھ۔
چست : دل۔ دھیان۔

انگلا صفحہ

شاہ حسین دا مڑھلا صفحہ

چھپلا صفحہ

[BACK TO](#) [HOME PAGE](#)

کافیاں شاہ حسین

Page 31 (Kafi 61-62)

(۶۱)

فی گٹر گزند ٹریے، گریڈا گڑ دا گماں
پنجاں نوں کیہہ مجھ دا بھوندو، اکے پائیاں دھماں
جو پھل مٹھے چن چن کھائیو، آہیو کوڑا تمہاں
اوکھی گھاٹی، بکھڑا پیٹا، راہ فقیراں لمہاں
ساری عمر و بچائی آ، اینویں، کر کر کوڑے کماں
لکھاں تے کرڑاں والے، سے پوسن، دس جہاں
آوندیاں تھوں صد بہاری جاوندیاں تھوں گھماں
کے حسین فقیر سائیں دا، پیر شاہاں دے چھماں

گھڑ : پھیر۔ چکڑ دے۔
 گڑنڈریے : پھیرنے والے۔
 جھڑوا : پشیمان ہونا۔
 دھماں : شور مچایا۔
 مٹھے : بیٹھے۔
 کوڑا : تلخ۔
 تھماں : حنظل۔ ایک سخت کڑوا پھل۔
 اوکھی : شکن۔
 بکھڑا پیٹا : دشوار گزار سفر۔
 لماں : لمبا۔ طویل۔
 ونجائی : ضائع کی۔
 کوڑے : برے۔
 کماں : کام۔
 لکھاں تے کروڑاں والے : بڑے
 برے دولت مند۔
 پوسن : پڑیں گے۔
 دتس : قابو۔
 مچاں : ملک الموت۔
 بہاری : قربان۔
 گھماں : قربان ہو جاؤں۔
 شاہاں : بادشاہوں۔ مراد محبوب یا مرشد۔
 چچاں : چچوں۔

(۹۲)

چندے ہزار عالم، توں کیٹری ایں گڑے
 چریندی آئی لیٹے، تمیندی اُن کڑے
 اُچی گھاٹی چڑھدیاں، تیرے گنڈے پیر پڑے
 تیں جیہا میں کوئی نہ ڈٹھا، اگے ہوئے مڑے
 بناں عملاں آدمی، دیندے لکھ لڑے
 پیر، پیغمبر، اویسے، درگاہ جائے وڑے
 بے پانی ہاریاں، رنگا رنگ گھرے
 شاہ حسین فقیر سائیں دا، درگہ ونج کھڑے

چندے ہزار عالم : بہت ہی حسین۔
ہزار عالم کے چاند جیسی۔
چریندی : چراتی ہوئی۔
لیڑے : بکری کے بچے۔
قمیندی : ٹوٹی ہوئی۔
اُن : اُون۔
کنڈے : کانٹے۔
پانی باریاں : پنہاریاں۔ پانی بھر نے
دالیاں۔
درگمہ : درگاہ۔
ونج : جا کے۔

اگلا صفحہ

شاہ حسین دا مڈھلا صفحہ

پچھلا صفحہ

[BACK TO](#) [HOME PAGE](#)

کافیاں شاہ حسین

Page 35 (Kafi 69-70)

۶۹

وت نہ آؤنا بھولڑی ماؤ
ایہو واری تے ایہو داؤ ، بھلا کریں تاں بچھ لے ناؤں
جاں کواری تاں چاؤ گھنا ، پُت پرلے دے وِس پواں
کیا جاناں کہی گھلے داؤ
سے کھینڈن جیناں بھاگ متھورے کھینڈیاں لہہ جان و سورے
کھینڈ کھینڈی دالتھا چاؤ
چوٹ دے خانے چور اسی ، جو گئے ، سو چوٹ نہ کھاسی
کیا جاناں کہا پوسی داؤ
ساچی ساکھی کسے سینا ، جاں جیویں تاں سکھ چیناں
پھیر نہ لہسی آپکھو تاؤ

دُست : بھر۔
 ناؤں : نام۔
 کواری : کنواری۔
 چاؤ گھٹنا : خواہش ہوتی۔ آزاد ہوتی۔
 دس پواں : سپرد ہو جائیں۔
 بھاگ تھوڑے : اچھی قیمت۔
 لہہ جان : ختم ہو جائیں۔
 دسورے : غم۔ ذکر۔
 چوہٹ : ایک کھیل۔ چوسر۔
 پیگے : کامیاب ہوئے۔
 ساچی : سچی۔
 ساکھی : بات۔ کلام۔
 ٹکڑھ چینیاں : ٹکڑھ۔ آرام۔
 لہسی : چٹے گا۔ آگ ہوگا۔

۷۰

دو گمانیا! دم غنیمت جان
 کیا لے آئیوں، کیا لے جاسیں، فانی گل جہان
 چار دیہاٹے کوئل واسا، اس جیون دا کیا بھر واسا
 نہ کر اتنا مان
 کہے حسین فقیر نما نا، آہند خاک سمان

گمانیا : غرور کرنے والا۔ آکرٹھاں۔ مغرور۔
 کوئل واسا : کوئل صرف ہم کہنے پر
 آتی ہے اور پھر چل جاتی ہے۔ مراد
 چند روزہ زندگی۔
 چار دیہاٹے : چند روزہ زندگی۔
 بھر واسا : اعتبار۔ بھروسہ۔
 مان : غرور۔ مجبوتر۔
 خاک سمان : مٹی میں مل جانا۔

اگلا صفحہ

شاہ حسین دا بڑھلا صفحہ

پچھلا صفحہ

[BACK TO](#) [HOME PAGE](#)

کافیاں شاہ حسین

Page 37 (Kafi 73-74)

(۷۳)

فی مائے مینوں کھڑیاں دی گل نہ آکھ
راجھن میرا، میں رابنچھے دی، کھڑیاں نوں کوڑی جھاک
لوک جانیں ہیر کملی ہوئی، ہیرے دا ور چاک
کے حسین فقیر سائیں دا، جان دا مولیٰ پاک

کھڑے : وہ جو ہیر کو بیاہ کر لے گئے
تھے۔ مراد اگلہ جہان۔
گل : بات۔
آکھ : کہہ۔
کوڑی جھاک : بیکار / انتظار۔ پریشانی
ور : دوہرا۔
چاک : نوکر۔ غلام۔

(۷۴)

بندے، آپ نوں کچھان
جے تیں اپنا آپ کچھاتا، سائیں دا ملن اسان
سوئے دے کوٹ، روپری چھجے ہر بن جان سان
تیرے سر تے جم سازش کردا، بھانویں توں جان نہ جان
ساڈھے تن ہتھ، ملکہ ساڈا، ایڈی توں تان نہ تان
سوئے روپا تے مال خزینہ، ہوئے رہیا مہمان
کے حسین فقیر نمانا، چھڈ دے خودی تے گمان

جے تیں : اگر تونے۔

سوئے : سونے۔

کوٹ : تلے۔

روپہری : روپلی۔ چاندی کے۔

مسان : مگھٹ۔ جہاں ہندو اپنے مرنے

: جلاتے ہیں۔

بلکھ : ملکیت :

انکلا صفحہ

شاہ حسین دا مرحلا صفحہ

پچھلا صفحہ

[BACK TO](#) [HOME PAGE](#)

کافیاں شاہ حسین

Page 38 (Kafi 75-76)

(۷۵)

سدا جگ جان دا، سائیں تیرے پن دی آس وو!
میری مراد ایہو سائیاں، سدا رہاں تیرے پاس وو
دشن دے دیا کر موکوں سمران میں، ساس گراس وو
کھے حسین فقیر نمانا، توں صاحب، میں داس وو

آس : اُمید۔

موکوں : مجھ کو۔

سمران : بار بار تیرا ہی نام لوں۔ تیرا نام چوں۔

ساس : سانس۔

گراس : لقمہ۔ گراسی۔

داس : غلام۔

(۷۶)

لکھی لوح قلم دی قادر نے، مائے موڑ بے سکنی ایں موڑ
ڈولی پائے لے چلے کھیرے، نہ مٹتھوں عذر نہ زور
راجنھ سانوں کُنڈیاں پائیاں دل وچ لگیاں زور
مچھی دانگوں میں سہی ترخان، قادر دے ہتھ ڈور

قادر : قدرت والا۔ خدا۔

مٹتھوں : مجھے۔

اگلا صفحہ

شاہ حسین دا مڑھلا صفحہ

پچھلا صفحہ

[BACK TO](#) [HOME PAGE](#)

کافیاں شاہ حسین

Page 39 (Kafi 77-78)

۷۷

کیوں گمان جندونی! آفر مائی سیوں رل جانا
 مائی سیوں رل جانا تے تاں سر پر دنیا جانا!
 میئر ملک پاتشاہ، شہزادے چواچندن لاندے
 خوشیاں دج رہن متوالے، ننگیں پیریں جاندے
 لا ابالی درگاہ صاحب دی، کہیں نہ چل دا مانا!
 آپو آپ جواب کھچسی، کہے حسین فقیر نما

جندونی : اے جان!
 مائی سیوں : مٹی میں۔
 پر : ضرور۔ لازماً۔
 پاتشاہ : بادشاہ
 چندن : ایک خوشبودار درخت کی کڑی
 کاروہ : چوروسے کے جسم پر ہتے
 ہیں۔
 لا ابالی : بے پردہ۔
 کھچسی : پوچھے گا۔

۷۸

گوئلڑ ادن چار کڑے! سیاں کھیڈن آئیاں نی
 بھولی ماؤ نہ کھیڈن دیئیں، ہنجو در وائیاں نی
 چند کے چاندن، سیاں کھیڈن، غافل تر رہائیاں نی
 ساہوڑے گھر البت جانا جان بھرائیاں نی
 کہے حسین فقیر نما، جیہناں چائیاں سو توڑ بھائیاں نی

گوٹھا : زندگی۔ واسا۔ چار روزہ زندگی۔
سیاں : سییاں۔
منجو : آنتو۔
چند کے چاندن : چاند کی چاندنی۔
متر : اندھیر۔
رہائیاں : رہی ہیں۔
البت : ضرور۔
بھرائیاں : سہاگنیں۔
چائیاں : اٹھایا۔
توڑ بھجائیاں : آخر تک نہا۔

اگلا صفحہ

شاہ حسین دا مرحلا صفحہ

پچھلا صفحہ

[BACK TO](#) [HOME PAGE](#)

کافیاں شاہ حسین

Page 41 (Kafi 81-82)

۸۱

اک عرض نمایاں دی سُن جندنی
سرت داتا، نرت دا بانا، ہر ہر پٹیاون حسدنی
کاہے جھوڑیں تے جھکھ ماریں، رام بھجن بن بادی ہاریں
بیجیا ای سولن چندنی
کاہے گھریں دیکھ جوانی، تیں جیہیاں کنیاں خان خوانی
کال لئیاں بھچن جندنی
کے حسین فقیر گدا، کچھی پونی چرخہ دے لٹائی
شوہ نوں ملنی ہیں سُن جندنی

نمایاں : عاجزوں۔
سرت : عقل۔ ہوش۔
ون : آن۔
باننا : لباس۔
جھوڑیں : پریشان ہوئیں۔
جھکھ ماریں : بے ہودہ بھواس کریں۔
رام بھجن : اللہ کا نام لینا۔
بیجیا ای : جوڑنے پر یا ہے۔
سولن : وہی کاٹے گی۔
گھریں : غور کریں۔
کال : موت۔

کدی سمجھ ندانا، مرجانا ای

کوڑی سیج سویں دن راتیں، کوڑا طول وہانا ای
ہڈاں دا کلبوت بنایا، وچ رکھیا بھور رہانا ای
چار دیہاٹے کوئل واسا، لد چلیو لبانا ای
کھے حسین فقیر مولیٰ دا، سائیں دا راہ نمانا ای

نڈانا : اے بے وقوف انسان۔
طول وہانا ای : لمبی عمر گزارنی ہے
بھور رہانا : مُرد رُوح۔
لبانا : ایک قوم۔ خانہ بدوش
نمانا : اکیلا۔

اگلا صفحہ

شاہ حسین دا مڑھلا صفحہ

پچھلا صفحہ

[BACK TO](#) [HOME PAGE](#)

کافیاں شاہ حسین

Page 42 (Kafi 83-84)

۸۳

سُن توں نی! کال مریندا ای، ہر بھج لے گاہک ویندا ای
ڈونگھے جل وچ مچھلی و سدی بھے صاحب دامن نہیں رکھدی
اوس مچھلی نوں جال ڈھونڈیندا ای
میز ملک پاتشاہ، شہزادے جھلے نئے وجے دلے
اک گھڑی فن کریندا ای
کوٹھے مٹے تے چوبائے دس دس گئے کئی لوک دچائے
اک پلک رہن نہ دیندا ای
پڑی جندری کال سچانا، نس دن لائے بیٹھا ہے دھیانا
کے حسین فہتیر نمانا، دنیا چھوڑ آ حشر مر جانا
نر کوڑا مان کریندا ای

کال: موت۔
ہر بھج لے: اللہ کا نام لے لے۔
ویندا ای: جا رہا ہے۔
بھے: خوف۔ ڈر۔
صاحب: مالک۔ خدا۔
من: دل۔
مٹ: مٹی۔ چھپا رہا۔
ڈھونڈیندا ای: تلاش کر رہا ہے۔
کال سچانا: موت ہی ہے۔
نر: انسان۔ بندہ۔
کوڑا مان: مچھوٹا غرور۔

ہُن تن دیاں تیرا تانا ، میٹھی جندڑیئے نی
 صاحبزادیئے نی، سر پر جانئے نی، گھم نہ آوئیئے نی
 تن دیاں تیرا تانا

کتدیاں کتدیاں عُمرو ہائی نکلیا سوت پُرانا
 کھڑی دے رُچ جلا ہی بھاتی، ملیاں دا دکھت دہانا
 تانے پیٹے اکو سوتر، دوتیاں بھاؤ نہ جانا
 چوسی، پینی چھڈ کر اہی ہنر ایں رچھ کھچھانا
 تانا آندا، بانا آندا، آندا چر حنہ پُرانا
 آکھن دی حاجت ناہیں، جو جانیں سو جاناں

دھرن آکاش وچ وتھ چھپے دی، تہاں شہاں دا ٹھانا
 سبھ ویلے شیشے دا مندر وچ حُسن نما

ہُن : اب۔
 صاحبزادیئے : لے صاحبزادی !
 سر پر : ہر صورت جاتے والی۔
 گھم : گھٹ کر۔ دوبارہ۔
 بھاتی : بھنس گئے۔
 دکھت : دقت۔ ویلا۔ مصیبت۔
 دوتیاں : دشمنوں نے۔
 آکاش : زمین آسمان۔
 وتھ : فاصلہ۔ فرق۔
 تہاں : اسی جگہ۔
 ٹھانا : قیام۔ رہنے کی جگہ۔

اگلا صفحہ

شاہ حسین دا مڈھلا صفحہ

پچھلا صفحہ

[BACK TO](#) [HOME PAGE](#)

کافیاں شاہ حسین

Page 43 (Kafi 85-86)

۸۵

گل دو کیتی ساڈے خیال پئی، گل پئی وونا ہی لوڑیئے
شمع دے پروانے وانگوں جلدیاں انگ نہ موڑیئے
ہاتھی عشق، مہاوت رانجھا، انکس دے دے ہوڑیئے
کہے حسین فقیر سائیں دا لکڑی پریت نہ توڑیئے

گل پئی : گلےیں پڑی ہوئی ذمہ داری۔
نہا ہی لوڑیئے : پورا کیجیے۔
جلدیاں : جلتے ہوئے۔
لکڑی پریت : لگی ہوئی محبت۔

۸۶

ایہہ دس رہی دل میرے صورت یار پیارے دی
باغ تیرا، باغیچہ تیرا، میں بلبل باغ تھارے دی
اپنے شوہ نوں آپ جھاواں حاجت نہیں پیارے دی
کہے حسین فقیر نماں، تھیاواں خاک دوارے دی

نس : ہمیشہ۔
دس رہی : آباد ہو گئی۔
رچھاواں : خوش کروں۔
دوارے : دروازے۔ دہیز۔

اگلا صفحہ

شاہ حسین دا مڈھلا صفحہ

پچھلا صفحہ

[BACK TO](#) [HOME PAGE](#)

کافیاں شاہ حسین

Page 45 (Kafi 89-90)

۸۹

آؤ کڑے گل جھومر پاؤنی، آؤ کڑے رل رام دھیاؤنی
 مان لے گلیاں بابل والیاں، وت نہ کھیڈن دیسن، ماؤنی
 ساڈا جیو من نوں کدا، سجالوگ بجلی کردا سائوں من دا پہلڑا چاؤنی
 ستیاں دس رنگ مھلیں، چاؤ جیہناں دے کھیڈن چلی
 ہتھ اٹیرن رہ گئی چھپتی، درمکلا رو بیٹھے آؤنی
 اُپتے پل پینگھاں سپاں، بسھ ستیاں مل جھوٹ گتیاں، آپو اپنی گئی لنگھاؤنی
 کسے حسین فقیر مانا، دنیا چھوڑ آفرسر جانا، کدی تاں اندر جھاتی پاؤنی

گل : گھا۔
 جھومر : ایک زیور۔ ایک ناچ۔
 رام دھیاؤنی : اللہ کو یاد کرو۔
 مان لے : عیش کرے۔
 سجالوگ : بے مروت۔ محبت سے
 خالی لوگ۔
 پہلڑا : پہلا۔
 چاؤ : خواہش۔ آرزو۔
 لنگھاؤ : گزار۔
 کدی تاں : کبھی تو۔

دن چار، چوگان میں کھیل، کھڑی دیکھاں کون بہتے بازی کون ہالے
 گھوڑا کون کا چاک چالاک چالے، دیکھاں ہاتھ ہمت کر کون ڈارے
 اس جیو پر بازیاں آن پڑیں، دیکھاں گوئے میدان میں کون ہارے
 ہائے ہائے جہان پکارتا ہے، سمجھ بازی شاہ حسین پیارے

چوگان : پلو کا کھیل۔
 گوئے : گیند۔ جس سے گھوڑا سوار کھیتے
 ہیں۔
 کون کا : کس کا۔
 چاک چالاک : تیز رفتار اور ہوشیار۔
 چالے : رفتار۔
 ڈارے : ڈالے۔

اگلا صفحہ

شاہ حسین دا مرحلا صفحہ

پچھلا صفحہ

[BACK TO](#) [HOME PAGE](#)

کافیاں شاہ حسین

Page 47 (Kafi 93-94)

(۹۳)

دو یار جہنماں نوں عشق، تہنناں کتن کیہا۔ البیلی کیوں کتے
لگا عشق، چمکی مصلاحت، بسیاں پنچ ستے
میری تے ماہی دی پریت چروکی جاں سر آہے نہ چھتے
کے حسین فقیر نمنا، نین سائیں نال رتے

۹۹: اے۔

جہنماں : جن کو۔

تہنناں : اُن کو۔

کتن کیہا : اُن کو کتنے سے کیا غرض۔

البیلی : خوش مزاج۔ بے پروا۔

مصلاحت : مصلحت۔ اچھے بُرے

کی تیز۔

بسریاں : بھول گئیں۔

گھٹے : ڈالے۔

پریت : محبت۔

چروکی : بہت مدت کی۔

جاں سر آہے نہ چھتے : جب ابھی

سر پہ بال بھی نہ آئے تھے۔

نین : آنکھیں۔

رتے : خون میں لتھڑے ہوئے۔

ایہو بندی ہے گل سجن نال میلا کرینے
 خوار پڑا، مترا نجن، سارے بابلے میں ترینے
 بھوساگر بکھڑا ات بھاری سادھاں دے بیڑے ہڑیے
 سائیں کارن جوگن ہوواں، کرینے جو کچھ سرینے

لکھ نکاشیرینی دیواں، بے شوہ پیارا ورینے
 میا یار ہوئی روشنائی، دم شکرانے دا بھریے
 کہے حسین حیات لڑیں تاں جیوندیاں ای مرینے

میلا کرے : ملاقات کریں۔
 بندی ہے : طے ہوا ہے۔
 مترا نجن : محبوب۔
 نیس : ندی۔
 بھوساگر : خوفناک سندر۔
 بکھڑا ات بھاری : بہت ہی خراب۔
 سادھاں : درویشوں۔ اللہ والوں۔
 سرے : جو کچھ ہوسکتا ہے۔
 ورے : آئے۔
 حیات لڑیں : زندگی چاہیں۔

اگلا صفحہ

شاہ حسین دا مڑھلا صفحہ

پچھلا صفحہ

[BACK TO](#) [HOME PAGE](#)

کافیاں شاہ حسین

Page 49 (Kafi 97-98)

(۹۷)

گھولی ونبھاں، سائیں تیتھوں، حال اساڈے دے محرم بھنا
کدی تے درس وکھال پیاریا، سدا سہارا، پڑ دے کجنا
ایہو منگ لیتی توں کولوں پل پل بڑھے تہاں ول لگنا!
کہے حسین فقیر نماں، ہر دم نال تہاڈے رجب

گھولی ونبھاں : قربان ہو جاؤں۔

درس : درشن۔ صورت۔

سہارا : آسرا۔

پڑ دے کجنا : عیبوں پر پردہ ڈالنے والا۔

بڑھے : بڑھے۔ زیادہ ہو۔

لگنا : لگن۔ محبت۔

رجبنا : پرسکون ہونا۔ خوش ہونا۔

(۹۸)

ہسن کھیلن بھائے اساڈے، دتا جی رب آپ اسانوں
اک رونڈے رونڈے گئے اک ہس رس لے گئے گوئے میدانوں
چھوڑ بکتری، پکڑ جیلمی، کید وٹیوای، خودی گانوں
کہے حسین فقیر سائیں دا، صبیح سلامت چلے جہانوں

بھائے : پسند آئے۔

ہس رس : ہنستے کھیلتے۔

لے گئے گوئے میدانوں : کامیاب

ہو گئے فاتح ہو گئے۔ میدان سے گیند

لے گئے۔

وٹیوای : کمایا ہے۔

انگلا صفحہ

شاہ حسین دا مرحلا صفحہ

پچھلا صفحہ

[BACK TO](#) [HOME PAGE](#)

کافیاں شاہ حسین

Page 50 (Kafi 99-100)

۹۹

مُشکل گھاٹ فقیری دا وو
پائے کٹھالی، دُرمست گالی، کرم جہانے شریری دا وو
چھوڑ تجیری، پکڑ حلیمی، راہ پکڑ وو، شیریں دا وو
کہے حسین فقیر نمانا، دفتر پاڑ وو پیری دا وو

گھاٹ : دریا میں اترنے کا مقام :
کٹھالی : ایک چھوٹی سی پیالی جس میں سونا
چاندی گلائے جاتے ہیں۔
دُرمست : بُری عقل۔
کرم : اعمال۔
شریرہ : جسم۔

۱۰۰

جیہناں کھڑی نہ کیتی میری ڈولڑی، انی ہے ماں دوش کہاں نوں
کولوں تینڈے واہی لدلہ دیہندے، تیں ابے نہ بدھا بھاراں نوں
اک لدچلے اک بنجھ بیٹھے، کون اٹھائے ساڈیاں بھاراں نوں
ہرتے موت کھڑی پکارے، مَن لوچے باغ بہاراں نوں
کہے حسین فقیر نمانا، کوئی مٹر سمجھاؤ اینہاں یاراں نوں

ڈولڑی : ڈولی، جس میں دلہن کو بٹھایا
جاتا ہے۔ مراد جنازہ۔
کولوں تینڈے : تیرے پاس ہے۔
واہی : کسان۔
وہیندے : جانتے ہیں۔
بڈھا : باندھا۔
بھاراں : بوجھ۔
لوپے : پاب ہے۔ خواہش کرے۔

اگلا صفحہ

شاہ حسین دا مڈھلا صفحہ

پچھلا صفحہ

کافیاں شاہ حسین

Page 51 (Kafi 101-102)

۱۰۱

میاں گل سنی نہ جانندی سچی!
پسچی گل سنیوے کیونکر، کچی ہڈاں وچ رچی
پسچی گل سنی تناہاں، چنگ جہناں تن مچی
پرداساڑ دیتوئیں پرتم، دوت موئے بھ پچی
زہری ناگ پھرن وچ گلیں، جہڑی شوہ لڑلگی پچی
کے حسین سہاگن سانی، جو گل تھیں وانندی پچی

تناہاں : اھوں نے۔
چنگ : چنگاری۔
مچی : اگل لگ گئی۔
پردہ : پردہ۔
سازدیتو : بولا دیا۔
پرتم : محبوب۔
دوت : ماسد۔
گلیں : گلیوں میں۔
سانی : دی
گل : مٹی۔
وانندی : اگل ہو کے کٹا کے۔

۱۰۲

مے نے فی کہنوں آکھاں، درد و چھوڑے دا حال
دھواں دھکھے میرے مُرشد الا جال پھولان تاں لال
سُولاں مار دیوانی کیتی، برہوں پیا سا ڈے خیال
دکھاں دی روٹی، سُولاں دا سالن، آہیں ڈا بالن بال
جنگل سیلے پھرے ڈھونڈنیدی اسے نہ پائیو لال
راںجھن رانجھن پھراں ڈھونڈنیدی رانجھن میرے نال
کے حسین فقیر نانا، شوہلے تاں تھیواں نہال!

آکھاں : کون۔

سُولاں : کانسٹے۔

بالن : ایندھن۔

تھیواں نہال : خوش ہو جاؤں۔

اگلا صفحہ

شاہ حسین دا مڑھلا صفحہ

پچھلا صفحہ

[BACK TO](#) [HOME PAGE](#)

کافیاں شاہ حسین

Page 52 (Kafi 103-104)

(۱۰۳)

مے نی میں بھئی دیوانی، دیکھ جگت میں شور
اکناں ڈولی، اکناں گھوڑی، اک سوے، اک گور
نگے پیریں جانڈے ڈٹھے، جن کے لاکھ کروڑ
اک شاہ، اک والدری، اک سادھو، اک چور
کے حسین فقیر نمنا، بھلے اساتھوں ڈھور

بھئی : بھون۔
جگت : دنیا۔
سوے : شمشان۔ مرگھٹ۔
گور : قبر۔
ڈھور : حیدان، ڈگر۔

(۱۰۴)

ساجن تھرے روسڑے موسھے آدر کرے نہ کوئے
دُر دُر کرن سہیلیاں، میں ترتر تاکوں تو ہے

ساجن : محبوب۔
تھرے : تمہارے۔
روسڑے : ناراضگی۔
موسھے : میری۔
آدر : عزت۔
دُر دُر : دُور جو۔ جھڑکنا۔
ترتر : لگاتار۔ متواتر۔

کافیاں شاہ حسین

Page 53 (Kafi 105-106)

(۱۰۵)

ساجن رٹھڑا جاندا وے، میں جھٹی آں وے لوکا
ساجن مینڈا، وے میں ساجن دی کارن میں جلی آں وے لوکا
جے کوئی ساجن آن ملے بندے تیں دی آں ملی آں وے لوکا
کے حسین فقیر سائیں داءے تال میں پھلی آں وے لوکا

رٹھڑا : روتھا ہوا۔ ناراض۔
کارن : بیٹے۔ واسطے۔
لوکا : اے لوگو!
تیں دی آں : تیری ہوں۔
ملی آں : مل گئی ہوں۔
پھلی آں : مراد بر آئی ہے۔

(۱۰۶)

بریاں، بریاں، بریاں وے اسیں بریاں وے لوکا
بریاں کول نہ ہو وے

بتیراں تے تلواراں کولوں، تکتیاں برہوں دیاں چھریاں وے لوکا
لدجن پردیس سدھائے، اسیں ودیاع کر کے مڑیاں وے لوکا
جے توں تخت ہزائے داسائیں اسیں سیالاں دیاں کڑیاں وے لوکا
سانجھ پات کا ہوں سوں ناہیں ساجن کھوجن اسیں ٹریاں وے لوکا
جیہناں سائیں داناؤں نہ لتا، اوڑک نوں اوہ جھریاں وے لوکا
اساں اوگن ہاریاں جیہے کیہے حسین فقیر سائیں دا
صاحب سیوں اسیں جڑیاں وے لوکا

ہو : بیٹھ
بکھیاں : تیز نوکیلی
سانجھ پات : شام سیے
کاہوں : خیال دھیان
کھوہن : تلاش کرنے کے لیے
ٹریاں : چل پڑی ہیں
جھریاں : پشیمان ہوئیں

اگلا صفحہ

شاہ حسین دا مڈھلا صفحہ

پچھلا صفحہ

[BACK TO](#) [HOME PAGE](#)

Page created by: srammah@ix.netcom.com

کافیاں شاہ حسین

Page 54 (Kafi 107-108)

(۱۰۷)

جس نگری ٹھا کر جس ناہیں سوکا کر کوکر نگری ہے
اگر چندن کی سار نہ جانیں، پاتھر سیتی گھستی ہے
چھیلاں سیتی گھونگھٹ کا ڈھے، بیلان سیتی ہنستی ہے
کے حسین فقیر سائیں دا، سوا سیر کی مستی ہے

نگری : بستی۔
ٹھا کر : خدا کا ذکر۔ خدا کی یاد۔
کا کر : کردوں۔
سار : حقیقت۔ پرکھ۔
پاتھر : پتھر۔
چھیلاں : بانکے۔ گہرو۔
کا ڈھے : نکالے۔

(۱۰۸)

نمائیاں دی رہا رہا ہوئی
بھٹھ پئی تیری چٹی چادر، چنگی فقیراں دی لوئی
درگاہ وچ سہاگن سوا، جو کھل کھل نہ کھلوئی
کے حسین فقیر سائیں دا تاں دیسیں ڈھوئی

بھٹھ پئی : چولھے میں گئی۔
دریسیں ڈھوئی : پھر تھیں مجرب
دل جائے گا۔

اگلا صفحہ

شاہ حسین دا نڈھلا صفحہ

پچھلا صفحہ

کافیاں شاہ حسین

Page 55 (Kafi 109-110)

(۱۰۹)

اوتھے ہو رہ نہ کائے قبول میاں، گل نہیوں دی
اک لائے بھجوت بہن لائے تازی، اک ننگے پھر دے وچ اُجاڑیں
کوئی درد نہ چھاتی تینہ دی
اک راتیں جاگن ذکر کریندے، اک سر دے پھر دے فکھ مر بندے
جائے نہیں اوتھے کینہ دی
اک پڑھ دے فی حرف قرآناں، اک مسکے کر دے نال زباناں
ایہ گل نہ ہاسی ہمینہ دی
کامل دے دروازے جاویں، خیر مینوں دا منگ لیاویں
تاں خبر پلوی تس تھینہ دی
کے حسین فقیہ گدائی، کھاں دی گل ایسا آہی
طلب نہیں نول تینہ دی

کائے : کوئی۔
نہیوں : محبت۔ دل۔
بھجوت : راکھ۔
بہن : بیٹھ جائیں۔
لائے تازی : نظر چاکے۔
چھاتی : سینے۔
تینہ : اُن کے۔
ہاسی : ٹھٹھے۔ محول۔
تھینہ : جگر۔ مقام۔
تینہ : عاشق۔
تینہ : عشق۔

چور کرن نت چوریاں !
 عملی نوں عملاں دی گھوڑیاں ، کامی نوں چست تا کام دی

اساں طلب سائیں دے نام دی
 پاتشاہاں نوں پاتشاہیاں ، شاہاں نوں اگر اہیاں
 مہر نوں پسند گراؤں دی
 اک بازی پائیاں سائیاں ، اک اچرج کھیل بناہیاں
 سبھ کھیڈ کھیڈ گھس آؤندی
 لوک کرن لڑائیاں ، شرم رکھیں توں سائیاں
 سبھ مرم خاک سماؤندی
 اک شاہ حسین فقیر ہے ، تیں نہ آکھو کوئی پیر ہے
 اساں کوڑی گل نہ بھاؤندی

عملی : نشر کرنے والا۔

کامی : شہوت پرست۔

چستا : خواہش۔

شاہاں : شاہکاراں۔

اگر اہیاں : قرصے کی وصولی۔

اچرج : اٹکھا۔ عجیب و غریب۔

کوڑی : غلط۔ جھوٹی۔

بھاؤندی : پسند آئی ہے۔

کافیاں شاہ حسین

Page 56 (Kafi 111-112)

۱۱۱

اینویں گزری گالیں کردیاں، کچھ کیتوناہیں سردیاں
توں سُتوں چادر تان کے، تیں عمل نہ کیتا جان کے
رُت روئیں لیکھا بھر دیاں
جلے چھو اک وانڈھیاں، جیہناں اندر بلدی ڈھانڈیاں
اوہناں عرض نہ کیتی ڈردیاں
کہے حسین سنائے کچھ تاسیں او تھے جلے کے
کوئی سنگ نہ ساتھی مردیاں

ایویں : یونی۔
گالیں : باتیں۔ گفتگو۔
سردیاں : ہونے ہوئے بھی۔
رُت روئیں : خون کے آنسو بہائے گا۔
لیکھا بھر دیاں : قیامت کے دن۔
حساب دیتے وقت۔
وانڈھیاں : مسافروں۔
ڈھانڈیاں : الاؤ۔
مردیاں : مرتے وقت۔

کیا لیتو ایتھے آئے کے، کیا کہیں اوتھے جائے کے
 نہ تیں تنہا تنہا، نہ تیں بچن بچیا، نہ لیتو سوت کتے کے
 نہ تیں چرند پھیریا، نہ تیں سوت اٹیریا، نہ لیتو تان تانے کے
 نہ تیں ویل بچایا، نہ تیں کچھی پایا، نہ لیتو داج رنگلے کے
 شاہ حسین میں داج دھونی، عمل باجھول گلاں گوریاں
 نہ لیتو شوہ رجبائے کے

کہیں : جواب لے گا۔
 داج دھونی : ہیر کے ہنیر
 گلاں گوریاں : غلط باتیں۔ جھوٹی باتیں۔
 لیتو : لید حاصل کیا۔

اگلا صفحہ

شاہ حسین دا مڑھلا صفحہ

پچھلا صفحہ

[BACK TO](#) [HOME PAGE](#)

کافیاں شاہ حسین

Page 57 (Kafi 113-114)

(۱۱۳)

صدقے میں وںجاں ادہناں راہاں توں جن راہاں شوہ آیا ای
پچھی سٹ گھتاں بھرڈاندی ، کتن توں چت چایا ای
دل وچ چنگ اٹھی ہیرے دے رانجھن تخت ہزار یوں آیا ای
کہے حسین فقیر نہانا، مولانے دوست بلایا اے

چت چایا : دل اٹھایا۔
سٹ گھتاں : پھینک دیں۔
چنگ : چنگاری

اسان کت کوشخ سداونا، گھر بیٹھیاں منگل گاونا
 اسان مکرنگ منگ کھاونا، اسان ایو کم کماونا
 عشق فقیراں دا توہنی اک دست اگو چہ جوہنی
 اسان ہر دم رب دھیاونا
 اسان ہور نہ کسے آکھنا، اسان نام سائیں دا بھاکھنا
 اک تکیا تیرا رکھنا، اسان من اپنا سمجھاونا
 اسان اندر باہر لال ہے، اسان مرشد نال پیار ہے
 اسان ایو ونج و پار ہے، اسان دل مل جھیر مٹ پاونا
 پوتھی کھول وکھا بھائی باہمن، پیار اکدوں ملیسی ساہمن
 بن، کاہنے بیلا بھ پھلیا، درد ماہی دا درد ہلیا!
 جھک رہیاں فی عشق پلاہمت
 دیکھو کیڑے میں پاڑے پاڑی میں لنگھدی تے ناگ لتاڑی
 ستیاں شینہاں نوں نت الا نگھنا
 میری جند اتے دل ہور ای مینوں روگ نہ ہوندا کو صحیح
 نت اٹھ بیلے دل ترا نگھنا
 نت شاہ حسین پکاردا، سائیں طالب تیرے دیداردا
 اک ملک اسان دل جھانکنا

منگل کا دنا : خوشیاں سناؤ۔
مکھڑ : روٹی کا مکھڑا۔
ٹوہنی : آسرا۔ لاٹھی۔
وسنت : چیز۔
اگوچر : عجیب۔
جوہنی : تلاش۔ ڈھونڈ۔
دھیانا : یاد کرنا۔ بار بار نام لینا۔
آکھناں : کنا۔
بھاگھنا : ورد کرنا۔
تیکید : بھروسہ۔
ونج و پار : کاروبار۔ تجارت۔
پاڑے پاڑی : جتن کرتی۔
پلاہمنیں : شاخیں۔
دل : چکر۔ طرف۔
ترانگھنا : دوڑنا۔
جھاگنا : دیکھنا۔ نظر ڈالنا۔

اگلا صفحہ

شاہ حسین دا مڑھلا صفحہ

پچھلا صفحہ

[BACK TO](#) [HOME PAGE](#)

کافیاں شاہ حسین

Page 58 (Kafi 115-116)

(۱۱۵)

من اُکھا بے پرواہ نال اوہ دین دُنی دے شاہ نال
قاضی، ملا متیں دیندے کھرے سیانے راہ دسیندے

عشق کیہہ لگے راہ نال

ندیوں پار راں بھن دا ٹھانا! کیئا کول، ضروری جانا
منّاں کراں ملاح نال
کہے حسین فقیر نمنا ذنب چھوڑ، آخر مر جانا
اورک کم اللہ نال

دین دُنی : دین اور دنیا۔

شاہ : بادشاہ۔

متیں : نصیحتیں۔

کھرے : پتے۔

سیانے : دانا!

ٹھانا : ٹھکانا۔

کول : قول، اقرار۔

(۱۱۶)

آکھ نی مانے آکھ نی، میرا حال سائیں آگے آکھ نی
پریم دے دھاگے، انتر لاگے سولاں سیتی ماس نی
نچ جنیندیئے بھولیے ماتے، جن کر لائیو پاپ نی
کہے حسین فقیر نمنا، جان دا مولا آپ نی

پریم : محبت۔
انتر : اندر۔
سولائ : کاتوں سے۔
سیتی : سیا ہوا۔
ماس : چلد۔ گوشت۔
نچ جنیدیے : ہرگز پیدا نہ کرتی۔
جن کر : پیدا کر کے۔
پاپ : گناہ۔

اگلا صفحہ

شاہ حسین دا مڑھلا صفحہ

پچھلا صفحہ

[BACK TO](#) [HOME PAGE](#)

کافیاں شاہ حسین

Page 59 (Kafi 117-118)

(۱۱۷)

تسے مت کرو گمان، جو بن دھن ٹھگ ہے
ہنساں دے بھلاوے جھٹی، جھولی لیتا بگ ہے
پہن پتر، اپر، موتی، تو ہی سارا جگ ہے
ہندیا، دھروہ، بخیلی، چلی، نت کردا پھر دا ٹھگ ہے
کے حسین سینی جگ آئے جیہناں پچھا تاربت ہے

گمان : غور، بھرت
جو بن : حسن، خوب صورتی
دھن : مال و دولت
بھلاوے : دھوکے
جھٹی : جھولی گئی
بگ : جگلا
ہندیا : چلی، جرائی
دھروہ : زبردستی
سینی : دی

(۱۱۸)

تسے رل مل دیو مہارکھاں، میرا سوہنا بجن گھر آیا ای
جس بجن نول میں ڈھونڈی وناں، سو بجن میں پایا ای
دیہڑاں آگن میرا بھتیا سہاونا، ماتھے نور سہایا ای
کے حسین فقیر منانا، مرشد دوست ملایا ای

ممارکھاں : مبارک باد۔
دیہڑا : جھن۔
بھیا : بہت۔
سہاؤنا : پیارا۔ خوبصورت۔

انکلا صفحہ

شاہ حسین دا مڈھلا صفحہ

پچھلا صفحہ

[BACK TO](#) [HOME PAGE](#)

کافیاں شاہ حسین

Page 60 (Kafi 119-120)

(۱۱۹)

سائیں بے پرواہ! مینڈی لاج تو پر آئی
چونہ جنیاں تیری ڈولی چکی، ساہوڑے پنپائی

تند تھی، اٹیرن بھٹا، ٹکڑے دل پایا
بھونڈیاں بھونڈیاں چھلی کتی، کاگ پیالے جایا
رات اندھیری، گلیں چکڑے، بلیا یار سپاہی
کے حسین فقیر نما، ایہ گل سمجھدی آہی

لاج : عزت۔

تو پر : تجھ پر۔

چونہ جنیاں : چار آدمیوں۔

ڈولی : مراد۔ جنازہ۔

ساہوڑے : سسرال مراد ہے۔

ٹکڑے : ٹکڑے جن پر سوت کا ناجا تا ہے۔

دل : ٹیڑھ۔

بھونڈیاں بھونڈیاں : ادھر ادھر بکھرنے۔

بڑی شکل سے۔

کاگ : کوا۔

گلیں : گلیں ہیں۔

چکڑے : کچھڑے۔

ہینڈی دل رانجھن راول مگے
 جنگل بیلے پھراں ڈھونڈیندی، رانجھن میرے مگے!
 میں آئیاں، میرا ڈھول نہ آیا، ہیر کو کے وچ جھنگے
 راتیں دھیں پھراں وچ جھل دے، پٹن بولاں دے کنڈے
 کہے حسین فتیر نماں، رانجھن ملے کتے ڈھنگے

میں : بھینس۔
 ڈھول : رانجھا۔ محبوب۔
 کو کے : شوہر چائے۔
 دھیں : دن۔
 جھل دے : پاگل پن میں۔
 بول : بیکر۔
 کنڈے : کانٹے۔
 کتے : کسی۔
 ڈھنگے : طریقے۔

اگلا صفحہ

شاہ حسین دا ڈھولا صفحہ

پچھلا صفحہ

[BACK TO](#) [HOME PAGE](#)

کافیاں شاہ حسین

Page 61 (Kafi 121-122)

(۱۲۱)

انی سیونی! میں کتدی کتدی ہٹی
 اتن دے وچ گوہڑے رلدے، ہتھ وچ رہ گئی جٹی
 سلے ورہے وچ چھٹی اک کتی، کاک مریندا جھٹی
 سیجے آواں، کنت نہ بھاواں، کائی وگ گئی تسلیم اچھی
 بھلا بھیا، میرا چرخہ بھنا، میری جہند عذابوں چھٹی
 کسے حسین فقیر سائیں دا، بھد دنیا جاندی ڈٹھی

انی : اے۔
 سیو : سہیلو!
 ہٹی : تھک گئی ہوں۔ بیزار ہو گئی ہوں۔
 جھٹی : جھپٹا۔
 کنت : غاوند۔
 بھاواں : پسند آؤں۔
 وگ گئی : چل گئی ہے۔
 اچھی : اُٹھی۔
 بھلا بھیا : اچھا ہوا۔
 بھنا : ٹوٹ گیا۔
 چھٹی : آزاد ہوئی۔
 جاندی : جاتی ہوئی۔
 ڈٹھی : دکھی۔

(۱۲۲)

محبوبان، فقیراں داسائیں نگہواں
 ظاہر باطن اک کر جانن، سمجھ مُشکل تھیا اسان
 شادی غمی نہ دل سے مانن، سدا رہن مستان
 کسے حسین تھرپے سیئی، ہور فانی گل بہاں

سائیں : بالک۔
نگھوان : گھمان۔ رکھوالا۔
تھیا : ہوگئی۔
مان : تسلیم کریں۔
مستان : خوش۔ مست
تھرپتے : ثابت۔ امر۔ باقی رہنے والے۔

اگلا صفحہ

شاہ حسین دا نڈھلا صفحہ

پچھلا صفحہ

[BACK TO](#) [HOME PAGE](#)

کافیاں شاہ حسین

Page 62 (Kafi 123-124)

(۱۲۳)

پاندھیا دوا گنڈھ سنجڑی چھڈ کے نہ سوں
پنڈ سبھو ای چوری بھریا، چھٹے چیر نہ چنی
دھر جھگڑیندیاں لازم تھیں، پھر کر سمجھ اتھنی
بھنیں چھپر پانی دیندا اچکل بھتے تیری کنی
کے حسین فقیر سائیں ا، تیری دیہندی عمر دہنی

پاندھیا: اسے سافر پنڈا۔
گنڈھ: بقیہ اپنی گھڑی۔
سنجڑی: اکیل۔ بغیر حفاظت کے۔
پنڈ: گاؤں۔ مڑاؤ دینا۔
چیر: پگڑی۔
چنی: چھوٹا دوسپہ۔
دھر: ہمیشہ۔
لازم تھیں: شرمندہ ہوگا۔
چھپر: جوڑوں۔
بھتے: گیل۔ آلودہ ہو جائے۔
کنی: کپڑے کا کونہ۔ حافظ شیرازی کہتے
ہیں۔
در بیان قہر دیا: تختہ بندم کردہ ای
بازی گوئی کردا میں ترکمن بیاباں
یعنی تو نے مجھے ایسے تختے پر باندھ کر بندھا رکھے
حوالے کر دیا۔ اس کے باوجود تو کتابتہ کرتا رہا
تیرا قہر (کونہ) گیل نہ ہو۔
دیہندی: گزرتی ہوئی۔
دہوئی: ضائع۔ بے کار۔

باہل گنڈھیں پائیاں، دن تھوڑے پائے
دراچ وہونی میں چلی، مکلاوڑے آئے

یا مولا، یا مولا ہے بھئی مولا

گنڈھاں کھلن تیریاں، تینوں خبر نہ کائی
ایس وچھوڑے موت دے، کوئی بھین نہ بھائی
آوٹو سہیلڑیو! میں چڑھنی آں کھارے
وت نہ میلہ ہوئی آ، ہن ایہو وار اسے
ماں روندی زاروزار، بھین کھڑی پیکار سے
عزرائیل فرشتہ لے چلیا وچارے
اک ہنیری کوٹھڑی، دوجا دیوا نہ باقی!
بانہوں پڑجم لے چلے، کوئی سنگ نہ ساتھی

خودی تیکرینڈیا چھڈے، توں تاں پکڑ حلیمی
گور نمائی نوں توں یاد کر تیرا وطن قدیمی
ہتھ مروڑیں سردھنیں، ویلا پھل جاسی
کسے حسین فقیر نمانا، متر ہوئے اُداسی

گنڈھیں: گانٹھیں۔

دن: مراد زندگی۔

دراچ وہونی: بغیر جینز

کھارے: رزل کا ایک ٹکڑا ہوتا ہے

جس پر بیٹھ کر دولہا یا دلہن کو نکالتے

ہیں۔ مراد وہ شخص جس پر مردے کو

غسل دیتے ہیں۔

جم: کک الموت۔ عزرائیل۔

ویلا: وقت۔

پھل جاسی: دھوکا دے جائے گا۔

متر: دوست۔

کافیاں شاہ حسین

Page 63 (Kafi 125-126)

(۱۲۵)

جھے جھم کھیل لے منجھ دیہڑے
 جچدیاں نوں ہر نیڑے
 دیہڑے دے وچ ندیاں وگن، بیڑے لکھ ہزار
 کیتی اس وچ دُبّی وکھی، کیتی لنگھی پار
 اس دیہڑے دے نوں دروازے دسویں قلع چڑھائی
 تس دروازے دے محرم ناہیں، جت شوہ آوے جائے
 دیہڑے دے وچ آلا سوہنے آلے دے وچ طاقی
 طاقی دے وچ بیج وچھانواں اپنے پیانگ راتی!
 اس دیہڑے وچ مکنا ہاتھی سنگل نال کھہیڑے
 کہے حسین فہتیر سائیں دا جاگدیاں کون چھیڑے

منجھ دیہڑے : صحن میں۔
 جچدیاں : اللہ کا ذکر کرتے ہوئے۔
 ہر : خدا۔ رب۔
 کیتی : کی۔
 قلع : قفل۔ تالا۔
 آلہ : طاقت۔
 سوہنے : اچھا لگے۔
 مکنا ہاتھی : مست ہاتھی۔
 سنگل : موٹی زنجیر۔
 کھہیڑے : لے جانے۔

پاویں گادیار صاحب دافقیرا، ہور بھی نیواں ہوئے
 ٹوپی میلی صابن تھوڑا، بہہ کنارے دھوئے
 مینی ڈھکی، نام سائیں دا، اندر بہہ کر چوئے
 اچھل نڈیاں تارو ہوئیاں، میں کنڈھے رہی کھلوئے
 کسے حسین فقیر سائیں دا، ہونی ہوئے سو ہوئے

نیواں ہوئے : عاجزی کر۔

بہہ : بیٹھ کر۔

مینی ڈھکی : چھوٹے تھک گئے۔

چوئے : دوہے۔

تارو : تیرنے کے قابل۔

کنڈھے : کنارے۔

اگلا صفحہ

شاہ حسین دا مڑھلا صفحہ

پچھلا صفحہ

[BACK TO](#) [HOME PAGE](#)

کافیاں شاہ حسین

Page 64 (Kafi 127-128)

Listen to these lyrics in Real Audio

(۱۲۷)

ماہی ماہی کو کدی میں آپے رانجن ہوئی
رانجن رانجن مینوں بھ کوئی آکھو ہیر نہ آکھو کوئی
جس شوہ نوں میں ڈھونڈ دی لدھا شوہ سوا ی
کے حسین سادھاں سے بلیاں نکل بھل گیوا ی

لدھا : تلاش کیا۔ بلیا۔
سادھاں : اقداروں۔
نکل بھل گیوا ی : شک شبہ دور ہو گیا۔

(۱۲۸)

مینڈھے سجاو! مولیٰ نال بنی
دنیا والے نوں دنیا دا مانا، ننگاں نوں ننگ منی
نہ اسیں ننگ نہ دنیا والے، ہس دی جنی کھنی
دنیا چھوڑ فقیر تھیا سے، جاگی پریم کنی
کے حسین فقیر سائیں دا جانے آپ دھنی

مانا : غرور۔
منی : مان۔
جنی کھنی : ہر کوئی۔
پریم کنی : محبت کی چنگاری۔
دھنی : مالک۔

انگلا صفحہ

شاہ حسین دا ڈھلا صفحہ

پچھلا صفحہ

[BACK TO](#) [HOME PAGE](#)

کافیاں شاہ حسین

Page 65 (Kafi 129-130)

(۱۲۹)

دیہوں لتھا ای ہرٹ نہ گیرٹنی
سناں نال گھر ونج سویرے، کوٹے جھیرٹ نہ جھیرٹنی
اکناں بھریا، اک بھر گئیاں، اکناں نوں بھئی اویرنی
پچھووی پچھتا سیں کڑیئے بدوں پوسی آگھمن گھیرنی
کسے حسین فقیر سائیں دا، ایتھے وت نہیں آونا پھیرنی

دیہوں لتھا: دن ڈوب گیا ہے۔

ہرٹ: راہٹ کنواں۔

گیرٹ: چلا۔

جھیرٹ: قہقہے۔

بھئی: ہوئی۔

اویر: دیر۔ تاخیر۔

پچھووی: بعد میں۔

پچھتا سیں: پچھتا گئی۔

پوسی: پڑے گا۔

گھمن گھیر: بھنور۔ گرداب۔

وت: پھر۔

پھیر: دوبارہ۔

(۱۳۰)

تیرے شہ راون دی دیرا، سستی ہیں تاں جاگ !
موڈھے تیرے دھئے جھنے لکھ دے نی عیب ثواب
ایہ ویلانہ لبیں کڑیئے، تھیں توں بہت خراب
کسے حسین شہ لیکھا کچھی دیسیں توں کون جواب ؟

راون : خوش کر لے۔ برتھا لے۔
دیرا : ویلا۔ وقت۔
موڑھے : کندھے۔
دوسے پتنے : منکر نکیر۔ جو ہر انسان کے
کندھوں پر ہوتے ہیں اور جو وہ کام کرتا
ہے اسے لکھتے رہتے ہیں۔
تھیسیں : ہوگی۔
لیکھا : عملوں کا حساب۔
پچھسی : پوچھا جائے گا۔
کون : کیا۔

اگلا صفحہ

شاہ حسین دا مڈھلا صفحہ

پچھلا صفحہ

[BACK TO](#) [HOME PAGE](#)

کافیاں شاہ حسین

Page 66 (Kafi 131-132)

۱۳۱

آخر پچھو تاسیں کڑیئے ، اٹھ ہُن ڈھول منالے نی
 سوہے سادے لال بانے کر لے کڑیئے من دے بھانے
 اک گھڑی شوہ مول نہ بھانے ، جاسن رنگ وٹائے
 کتھے نی تیرے نال دے ہانی کھروچ بھجائے سمانی
 کتھے ای تیری ادھ جوانی ، کتھے تیری سُن ہوائے
 کتھے نی تیرے ترکی و تازی ، سائیں بن سبھ کٹڑی بازی
 کتھے نی ! تیرا سوٹنا رپا ، ہوئے خاک سوا ہے
 کتھے نی تیرے مانک موتی ، ویکھ ادھ تیری جنج کھلوتی
 کہے حسین فستیر نما نا ، پوسائیں دے راہے

ڈھول منالے : محبوب کو راضی کر لے
 خد کو منالے ۔
 سوہے : سُرُخ ۔
 سادے : سبز ۔
 بانے : کپڑے ۔ لباس ۔
 من دے بھانے : دل کی خواہش ۔
 ہانی : ہم چولی ۔ ساتھی ۔
 سوٹنا روپا : سونا چاندی ۔
 جنج : جات ۔ مراد جنازے میں شریک
 ہوئے والے لوگ ۔
 پو : چلے ۔ روا نہ ہو جا ۔ چل پڑ ۔

تسین بی نہ جھلو، کاسے بے میں جھلی آں

پریم پیالہ ست گر والا پیوت ای میں جھلی آں
لوک لاج کل کی مریدا ڈال سجن دل چلی آں
کے حسین فقیر سائیں نام تیرے میں ہلی آں

بی : دوسرے۔

ست گر : پیر مرشد۔

پیوت ای : پیتے ہی۔

جھلی : دیوانی۔ مست۔ پاگل۔

لوک لاج : دنیا کی عزت۔

مریدا : ریت۔ رسم۔

ہلی : مست۔

انکلا صفحہ

شاہ حسین دا مڈھلا صفحہ

پچھلا صفحہ

[BACK TO](#) [HOME PAGE](#)

کافیاں شاہ حسین

Page 67 (Kafi 133-134)

(۱۳۳)

سیو میرا مہی تاں آن ملاو، کاہل ہوئیاں گھنی
 بابل کولوں داج نہ منگدی، بھاؤ نہ منگدی ماؤں
 اکو رانجھن پل پل منگدی، پھٹے ہیر ججھالوں
 روندی کپڑ بٹھائی کھارے زوری دتی اولادوں
 خونی کھیرے دے گل بدھی، کوکاں تے کمر لادوں
 تاریاں گندی نوں رات دہاندی، سولوں دوس وہائے
 کرنگ صبر رانجھن دی سیوا، ہیر سپنے مل آوے
 راتیں بھی کالی تے مہیں بھی کالیاں، چریا ٹورن سبیلے
 کہے حسین فہتیر نماں، دچھڑیاں رب سبیلے

کاہل : بے چین۔ بے صبر

گھنی : بہت زیادہ۔

لادوں : شادی کے پھیرے۔ ہنڈوا

رہیں۔

گل بدھی : گلے ٹڑھ دی گئی۔ زبردستی

حوالے کر دی گئی۔

دہاندی : گزر رہی ہے۔

سولوں : کانٹے۔

دوس : الزام۔

کرنگ : کر دے گی۔

سیوا : خدمت۔

سپنے : خواب۔

چریا ٹورن : چرنے کے لیے۔

بجنا! بولن دی جائے ناہیں

اندہ باہر اٹکا سائیں، کس نون آکھ سناہیں
اکو دلبر سبھ گھٹ رویا، دوجا نہیں کدائیں
کے حسین فیر نمانا، ست گز توں بل جائیں

اٹکا : ایک ہی واحد۔

گھٹ : دل۔

ست گز : مرشد۔

بل جائیں : قربان ہو جائیں۔

اگلا صفحہ

شاہ حسین دا مڑھلا صفحہ

پچھلا صفحہ

[BACK TO](#) [HOME PAGE](#)

کافیاں شاہ حسین

Page 68 (Kafi 135-136)

(۱۳۵)

سجن دے گل بانہہ اسادی، کیونکہ آکھاں چھڈ دے اڑیا
پوستیاں دے پوست وانگوں، عمل پیامیرے ہڈ دے اڑیا
رام نام دے سمرن باجھوں، جیون دا کیہہ حظ دے اڑیا
کسے حسین فقیر سائیں دا، صاحب دے لڑلگ دے اڑیا

عمل : نشر بازی۔
سمرن : الاہینا۔
جیون : زندگی۔
حظ : ٹھٹھ۔ مزہ۔
لڑلگ : دامن پکڑے۔

(۱۳۶)

جندو مینڈ ریئے، تلیاں دا وقت وہانا
راتیں کتیں، راتیں اٹیریں، گوشے لایوتانا
اک جوتند اولی پے گئی، صاحب مول نہ بھانا
چار دیہاڑے کوئل واسا، اٹھ چڑھدا پچھوتانا
چیری آنی ڈھل نہ کرسی، کیہہ راجہ کیہہ رانا
کے نواں، کے پُرانا، کے ادھو رانا
کسے حسین فقیر سائیں دا، بن مصلحت اٹھ جانا

وہا نا : گزر رہا ہے۔
اُولی : اُنہی۔
مہا نا : پسند آنا۔
سہری : موت کا پروانہ۔
ڈھل : دیر۔ تاخیر۔
اُدھورانا : وہ کپڑا جو نہ نیا ہو اور نہ بہت
پُرانا۔
بَن مصلحت : بیکری خوبی کے۔
اُٹھ جانا : مرجانا۔ دنیا سے چلے جانا۔

اگلا صفحہ

شاہ حسین دا مڈھلا صفحہ

پچھلا صفحہ

[BACK TO](#) [HOME PAGE](#)

کافیاں شاہ حسین

Page 69 (Kafi 137-138)

(۱۳۷)

متیں دیندی ہاں بال ایانے نوں
 دارو لایا لگدا ناہیں، پچھ پچھ رہی سیانے نوں
 سیاہی گئی آئی سپیدی رتی ہاں وقت وہانے نوں
 پنجائیاں ندیاں دے مونہہ آئی، کیا دوس مہانے نوں
 کہے حسین فقیر سائیں دا، کیا کہیئے رب دے بھانے نوں

متیں : نصیحتیں۔
 بال ایانے : چھوٹے بچے۔
 دارو : علاج۔
 سیانے : دانا۔ حکیم۔
 سیاہی گئی : جوانی چلی گئی۔
 سپیدی آئی : بڑھاپا آگیا۔
 رتی ہاں : دور ہی ہوں۔
 وقت وہانے : گزرے ہوئے وقت۔

(۱۳۸)

اک دن تینوں سپناوی ہوسن، گلیاں بابل والیاں
 اڈ گئے بھور، مچلاں دے کولوں سن پتراں سن ڈالیاں
 جنگل ڈھونڈیا، میں بیلا ڈھونڈیا، بوتا بوتا کر بھالیاں
 کتن ہٹھیاں وت وت گئیاں جیوں جیوں ختم سالیاں
 سینی راتیں لیکھے پنیاں، چلے نال متراں دے جالیاں
 جت قن لگی، سو ای تن جانے ہو رگلاں کرن سکھالیاں
 کہے حسین فقیر سائیں دا، برہوں تٹاٹے جالیاں

سَن پتران : پتوں سمیت۔
بھالیاں : تلاش کیا۔
خضم : مالک۔ خاوند۔
سالمیاں : سنبھال لی گئیں۔
جبت : جس۔
فکھالیاں : آسان۔
جالیاں : جلائی گئی۔

اگلا صفحہ

شاہ حسین دا مڈھلا صفحہ

پچھلا صفحہ

[BACK TO](#) [HOME PAGE](#)

کافیاں شاہ حسین

Page 70 (Kafi 139-140)

(۱۳۹)

کوئی دم جیوندیاں رشنائی، مونیوں دی خبر نہ کائی
چونہ نہ بنیاں دل دولی چائی، ساہوڑے پہنچائی
سَس نناناں دیندیاں طعنے، داج دہونی آئی
قبر نمائی وچ وگن کہیاں، بنھ چلایا ڈاڈھے دیاں دہیاں
رہیاں ہول ہولیاں
کے حسین فقیر نمانا، دنیا چھوڑ ضروری جانا

چونہ نہ بنیاں : چار آدمیوں۔
دولی چائی : جنازہ اٹھایا۔
داج دہونی : بنیر جنیر بنیر اچھے عملوں کے

(۱۴۰)

کائی بات چلن دی کرووئے، ایستھے رہنا ناہیں
ساڈھے تے ہتھ، بلکھ بندے دی، گورنئی گھرووئے
اُپے مندر، منہری چھتے، وچ رکھیا در دووئے
جس مایا دا مان کریندا، سودوتاں دا گھرووئے
جاں آئی آگیا، پر بھ بلایا، ہونانا توں چل دووئے
اگے صاحب لیکھا مانگے، تاں توں دی کُجھ کر دووئے
کے حسین فقیر ربانا، دُنیا چھوڑ ضرورت جانا
مرن تے اگے مُردوئے

ساڈھے ترے ہتھ : ساڈھے تین

ہاتھ : مراد قبر

ہلکھ : ملکیت : جائداد۔

مایا : دولت۔

دو تال : دشمنوں۔

آگیا : حق : شعور۔

پر بچھ : خدا : رب۔

نمانا : عاجز۔

ضرورت : ضرور۔

ساڈھے ترے ہتھ : ساڈھے تین

ہاتھ : مراد قبر

ہلکھ : ملکیت : جائداد۔

مایا : دولت۔

دو تال : دشمنوں۔

آگیا : حق : شعور۔

پر بچھ : خدا : رب۔

نمانا : عاجز۔

ضرورت : ضرور۔

انکلا صفحہ

شاہ حسین دا مڑھلا صفحہ

پچھلا صفحہ

[BACK TO](#) [HOME PAGE](#)

کافیاں شاہ حسین

Page 71 (Kafi 141-142)

(۱۴۱)

دست نہ دنیا آؤں
 سدا نہ چھلے توریا، سدا نہ لگے سادوں
 ایہہ جو بن تیرا چار دیہاڑے، کاہے کو جھوٹھ کماؤں
 پیو کرٹے دن چار دیہاڑے البت ساہوڑے جاؤں
 شاہ حسین فہتیر سائیں دا، جنگل جائے سادوں

پیو کرٹے : پکے مراد دنیا
 البت : آخر یقیناً
 ساہوڑے : سسرال اگھے جہان
 جائے سادوں : دفن ہونے کی جگہ

Listen to these lyrics in Real Audio

(۱۴۲)

رودا مول نہ سوندا ای
 جس تن درداں دی آہ، سوای تن رودا ای
 کنیاری دے یسجے اُپر، سکھیا کوئی نہ سوندا ای
 چارے پتے میرے چکڑ بوڑے، کیہڑا مل دھوندا ای
 درداں دا دارو تیسے اندر دسد کوئی سنت طیب بواندا ای
 کہے حسین فہتیر ربانا، جو لکھیا سوای ہوندا ای

کنیاری : کاٹھن۔
سکھیا : آرام کی زندگی بسر کرنے والا۔
چکر پوڑے : کیڑے آلودہ۔
دارو : علاج۔
سنت : درویش۔
طیب : حکیم۔
بلوندا : بلاتا

اگلا صفحہ

شاہ حسین دا مڈھلا صفحہ

پچھلا صفحہ

[BACK TO !\[\]\(e78f798d4ea5c530c9db49e7d26e6b95_img.jpg\) HOME PAGE](#)

کافیاں شاہ حسین

Page 72 (Kafi 143-144)

(۱۴۳)

حسینوں کس باغے دی مولی
باغاں دے وچ چنبا مروا، میں بھی وچ گندھولی
گوڑی دُنیا، کوڑا مانا، بُھلی دُنیا پھر دی بھولی
چھوڑ بکتر، پکڑ حلیمی، شاہ حسین پائے سمجھولی

گندھولی: خراب ہوئی۔

مانا: غور۔ بکتر۔

سمجھولی: عقل کی بات۔

(۱۴۴)

یا دلبر، یا سر، کر پیار یا
جے توں نہیں مشاق یگانہ، سر دیون دا چھوڑ بہانا
دے دے لعل لبوں دے لائے سولی اپر چڑھ لے ہلا دے
بیہناں سچ تہناں لب نہیں پیارے سچ پھر ساچ تہا دے
شاہ حسین جہناں سچ بچھاتا، کامل عشق تہناں دا جاتا
آئے ملیا تہناں پیارا

یا دلبرِ یاسر: یا محبوب کو پسند کر یا اپنے
سر کو۔

دیون دا: دینے کا۔

لعل لبیاں: سرخ ہونٹوں۔

لارے: جھوٹی تسلی۔

تیہناں لب نہیں: وہ خاموش ہیں۔

ساج: سچ۔

تھارے: تمہارے۔

سچ کھاتا: حقیقت کو پہچان لیا۔

جاتا: معلوم ہوا۔

اگلا صفحہ

شاہ حسین دا مڑھلا صفحہ

پچھلا صفحہ

[BACK TO](#) [HOME PAGE](#)

کافیاں شاہ حسین

Page 73 (Kafi 145-146)

(۱۴۵)

آپ نوں پچان بندے !
جے تھہ اپنا آپ پچاتا، صاحب نوں من آسان بندے
اچّی ماڑی، سوئے دی سحّب، ہر بن جان مسان بندے
ایتھے رہن کے داناہیں، کاہے کون تانے تان بندے
کے حسین فقیر رہانا، فانی بھہ جان بندے

تھہ : تونے۔
اچّی ماڑی : بند عمارت۔ محل۔
مسان : فنا۔
تانے تان : غور کرے۔

(۱۴۶)

نک بُجھ سمجھ دل کون ہے، من کا وسیلہ پون ہے
بند بنایا جاپ کون، توں کیا لجاویں پاپ کون
من اور ہے نکھ اور ہے، دینات ادا گون ہے
شاہ حسین فقیر ہے، جگ چلتا ویکھ دھیر ہے

بوجھ سمجھ : سوچ سمجھ کر۔
 جاپ کوں : عبادت کے لیے۔
 لبھاویں : تلاش کریں۔
 من اور ہتھ کھ اور ہتھ : دل میں کچھ
 اور ہے اور منہ میں اس سے مختلف
 ہے قرآن کے نزدیک یہ منافقت ہے۔
 دل اور زبان کی موافقت ایک اچھے
 انسان کی خصوصیت ہے۔ اقبال کہتے
 ہیں :-
 ہزار خوف ہو، لیکن زباں ہو دل کی فوق
 یہی رہا ہے ازل سے قلندر کا طریق
 او گون : آنا جانا۔ ہندوؤں کا یہ بھی نظریہ
 ہے کہ ہر انسان مرنے کے بعد پھر کی اور
 جہنم میں دنیا میں آتا ہے۔ اس طرح
 آمدورفت کا یہ سلسلہ اس وقت تک
 جاری رہتا ہے جب تک اس کی ممتی
 (نجات نہیں ہو جاتی۔
 و ہیر : حافظ۔

انگلہ صفحہ

شاہ حسین دا مڑھلا صفحہ

پچھلا صفحہ

[BACK TO](#) [HOME PAGE](#)

کافیاں شاہ حسین

Page 74 (Kafi 147-148)

(۱۴۷)

جیتی جیتی دنیا رام جی تیرے کو لوں منگدی
گوند ادیں، سونا دیں، کوٹھی دیں بھنگ دی
صافی دیں، مرچاں دیں، بے منتی دیں رنگ دی
پوست دیں، باٹی دیں، چاٹی دیں کھسٹ دی
گیان دیں، دھیان دیں، مہاسادھو سنگ دی
شاہ حسین فقیر سائیں دا، ایہو دُعا ملنگ دی

بے منتی : بے انگے۔

مہا : ساتھ۔ صحبت۔

مٹراں دی مجھانی کارن دل دا لو ہو چھانی دا
 کد کھجہ کیتا بیرے، سو بھی ہیں نالائق تیرے
 ہو تو فوق نہیں کچھ میرے، اک کٹورا پانی دا
 سچ سنی نہیں نیند نہ آئے، ظلم برہوں آن ستاوے
 لکھاں کتاب بھیجا در تیرے، دل دا حرف پھانی دا
 راتیں درد دیکھیں درماتی، ہن نیناں دی لائی آ کاتی
 کدی تے موٹے پاو جھاتی، وکھو حال منانی دا
 جیویں بھاویئے تیویں کر پیارا، اینہاں لگیاں دا پنٹھ نیارا
 راتیں دیکھیں دھیان تمھارا جیوں بھاوے، تیوں تیری دا
 تیرے کارن میں پھراں آزادی، جنگل ڈھونڈیا میں پیر پیادی
 رو رو نین کرن من پیادی، کیہا دوس منانی دا
 دکھاں سولاں دل ایکا کیتا، نہ کوئی سوہرا، نہ کوئی پیکا
 آس رہی ہن تیری ایکا، پلا پکڑ ایانی دا
 کہے حسین فقیر کمراری، درد ونداں دی چال نیاری
 ایہا دیدن میں تن بھاری، اگے سچ پھانی دا

متراس : دوستاں
مجانى : ممانى
لوہو : خون
بیرے : کھڑے
نیں : آنکھوں
برہوں : ہجر-زاق
کتاب : پٹھیاں
دیس : دن کو

درماتی : پریشانی
کاتی : نیزہ
پاؤ بھاتی : نظر ڈالو
پنتھ : مذہب
نیارا : الگ
گلیاں : عشق
پیریادی : پیدل
دوس : گناہ
آس : امید-آس
ایکا : تجھ ایک ہی کا اتفاق
کلا : دامن-پلو
ایانی : نادان-بے وقوف-چھوٹی بچی
دروندل : درو مندوں
نیاری : الگ
ایہا : یہی

اگلا صفحہ

شاہ حسین دا مڈھلا صفحہ

پچھلا صفحہ

[BACK TO](#) [HOME PAGE](#)

کافیاں شاہ حسین

Page 75 (Kafi 149-150)

(۱۴۹)

تن من اپنا پُرزے کیتا، تینوں ہرنہ آئی آمیتا
سانوں ہو ر عذر نہ کائی، چارا کھیا منی دا
کے حسین فقیر نما نا، تیں باجھوں کوئی ہو ر نہ جانا
توں ای دانا، توں ای بی نا، توں ای تان ن تانی دا

ہیتا : اے دوست!
تیں باجھوں : تیرے بغیر
تان : مان۔
ن تانی : عاجز۔

(۱۵۰)

بھول چھاڈ کے توں اکے دل ہوئے
دل دل دے وچ کئی دل پیڑے، اک دن لیں روئے
اوکھی گھاٹی، بکھڑا پسینڈا، ہُن ہی سبھ کھلوئے
چھوڑ تیکر، پکڑا حلیمی، پوی کڈا ہیں سوئے
کڑک نہ کپڑ شوہ دریا واں، تھیو مہانا بیڑی ڈھوئے
کے حسین فقیر نما نا، جو ہونی سو ہوئے

چھاڑ کے : چھوڑ کے۔
اِکے : ایک ہی۔
وَل : الجھنیں۔ ہیر پھیر۔
اوکھی : مشکل۔ دشوار گزار۔
بکھڑا پیٹا : الجھا ہوا راستہ۔
کڈا ہیں : کبھی۔
کرک نہ کپڑ : شور اور تندی نہیں۔
شوہ دریا : چڑھا ہوا دریا۔
مہانا : طارح۔
بیڑی : کشتی۔
ڈھوئے : لے جائے۔
ہونی : تقدیر۔ قسمت۔

انگلا صفحہ

شاہ حسین دا ڈھلا صفحہ

پچھلا صفحہ

[BACK TO](#) [HOME PAGE](#)

کافیاں شاہ حسین

Page 76 (Kafi 151-152) Last Page

(۱۵۱)

انی حسینو جلاہا، نان اِس مول نوں لاہا
 نہ اودہ منگیا نہ اودہ پر نایا
 نہ اوس گٹھ، نہ ساہا
 نہ گھر باری، نہ مُسند
 نہ اودہ مومن، نہ اودہ کافر
 جو آہا سو آہا!

منگیا: منگی کی۔
 پر نایا: شادی کی۔
 گٹھ: گانٹھ۔ منگی یا بیاہ کی تاریخ
 مقرر کرنا۔
 ساہا: مہورت۔ شادی کا دن۔ راحت۔
 گھڑی۔
 جو آہا سو آہا: جو ہوا وہ اچھا ہوا۔

(۱۵۲)

پایانی، میں پایانی، میں اپنا پیا پایا
 عرش، کرسی، پون، پانی سبھ میں آپ سمایا
 کُل شئیٰ محیط کمایا، گنت کنز اکھ منایا
 کسے حسین ایدہ مرم اسانوں، شاہ جلال بتایا

پیا : محبوب۔
لہون : ہوا۔
نقل شیا : دنیا کی ہر چیز۔
محیط : احاطہ کیے ہوئے۔
کنزاً : خزانہ۔ گنجینہ۔ مخفی دولت۔
مرم : مرہم۔
شاہ جلال : غالباً شاہ حسین کے مرشد
ہوں گے۔

پچھلا صفحہ

شاہ حسین دا دھلا صفحہ

[BACK TO](#) [HOME PAGE](#)